

En 1936 habrá dos eclipses de sol y dos de luna

Pero sólo uno de cada clase, en sus finales y no en todo el territorio, será visible en España

La "Gaceta", que no suele andar muy bien informado y que inserta con gran retraso—y no por su culpa—materias de tanto interés, como, por ejemplo, las estadísticas, sorprende ahora a sus habituales lectores con el anuncio de unos fenómenos siderales ¡para 1936! Eso se llama madrugar, y ya pueden los interesados en el desenvolvimiento de la mecánica celeste elegir—así, con tiempo—medios de locomoción y pasaje nacional—el que más les atraiga—para presenciar el espectáculo.

He aquí los datos oficiales:

El día 8 de febrero habrá eclipse total de luna, del cual solamente el final será visible en España. El principio de este eclipse—comenzará a las 16 h. 27 m. 9 s. y terminará a las 19 h. 51 m.—tiempo civil de Greenwich—será visible en la parte nordeste del océano Atlántico, en casi toda Europa, este de África, Madagascar, Azores, océano Indico, Australia, parte oeste del océano Pacífico, Alaska, noroeste de Canadá y océano Ártico.

El fin será visible en la parte este del océano Atlántico, en Europa, Asia, África, océano Indico, Australia, excepto en su parte sureste; oeste del océano Pacífico,

noroeste de Alaska y en el océano Ártico.

El primer contacto de la sombra con la luna se verificará en un punto del limbo de ésta, que dista 77 grados de su vértice boreal hacia Oriente, y el último contacto será a 50 grados (visión directa).

El eclipse se registrará en todas las capitales españolas.

El día 19 de junio habrá eclipse total de sol, cuyo final será visible en algunas capitales de España. Comenzará a las 2 h. 44 m. 9 segundos y terminará a las 7 h. 55 m. 3 s.

Las poblaciones españolas donde se registrará el eclipse son las siguientes:

Albacete, Alicante, Avila, Barcelona, Bilbao, Burgos, Castellón, Ciudad Real, La Coruña, Cuenca, Gerona, Guadalajara, Huesca, León, Lérida, Logroño, Lugo, Madrid, Murcia, Orense, Oviedo, Palencia, Palma de Mallorca, Pamplona, Salamanca, San Sebastián, Santander, Segovia, Soria, Tarragona, Teruel, Toledo, Valencia, Valladolid, Vitoria, Zamora y Zaragoza.

El 4 de julio habrá un eclipse parcial de luna y del 13 al 14 de diciembre un eclipse anular de sol. Pero ninguno de estos dos últimos será visible en España.

LA VIDA MUSICAL

Sibelius y su Cuarta sinfonía.—Orquesta sinfónica

La posición de Sibelius en el arte contemporáneo es, pues (continúo mi artículo de ayer), la del islote que permanece firme en medio de las mareas, indiferente a las fuerzas marinas o a las de los vientos contrarios. Es ésta una posición firme en el espacio, mas no firme en el tiempo. Si los naufragos de la moderna composición vuelven a él sus miradas es porque, perdidos en la bruma, desorientados por brújula, abandonados al vaivén de las corrientes estéticas, quieren agarrarse a algo sólido, y los partidarios de las grandes formas (los anglosajones, en primer término) ven su salvación en Sibelius, exactamente igual que los partidarios de las formas pequeñas, como los mediterráneos vimos nuestra salvación en Scarlatti. Uno y otro son, como se comprende, remedios provisionales. Tan pronto encontrados, tan pronto abandonados. ¡Ay de quien no lo haya comprendido así!

Los países seguros de sí mismos y de la firmeza de su tradición a través de las naturales mudanzas del tiempo han permanecido indiferentes a estas dos soluciones, norte y sur, de los problemas actuales en reacción contra el sinfonismo vacío ya de esencias o ante el impresionismo en trance de evaporación. Ni los alemanes de más recia planta, ni el francés convencido de sus acentos, se han preocupado nada por el auge que Sibelius ha adquirido desde hace poco más de diez años en Inglaterra y en Nueva York. Los italianos, tampoco. En críticos tan de primer orden como es Guido Pannain, es inútil buscar una opinión sobre Sibelius. Y Pannain es la más despierta conciencia crítica italiana, abierta a todos los horizontes de la música actual. Por lo que a nosotros se refiere, ya queda dicho lo necesario.

Pero no se trata solamente de apreciar la cantidad de simpatía con la que nosotros podamos recibir las obras de Sibelius (que no puede ser mucha, porque se oponen todos los imperativos culturales y temperamentales), sino de apreciar su obra tan objetivamente como sea posible. En primer término, hay que reconocer en Sibelius una independencia grande, casi diría total, hacia todo prejuicio en la forma y en el tratamiento armónico, y aun respecto al sentido melódico normal. Sibelius, que procede del arte sinfónico beethoveniano, como única tierra firme en la Música, no parece indiferente (aunque esté lejos de imitarlo) al arte de Brahms, y aun me atrevería a decir que al de Tchaikowsky; pero esto desde un punto de vista general, como credo estético, sin coacción para sus reacciones individuales.

Quiero decir que Sibelius procede dentro del clasicismo sinfónico como un escritor dentro del idioma en que se expresa: puede ser tan original como se quiera y no violentar por eso la normal sintaxis. La "Cuarta sinfonía" de este músico muestra toda la fortaleza del arte sinfónico tradicional y ninguno de los inconvenientes que obligaron a dejarlo (momentáneamente) a un lado. Es fuerte, robusto en su lógica (aunque no puedan seguirle fácilmente quienes se pierden en obras más dilatadas que las sonatas escarlattianas), es elocuente sin garrulería, abundante sin digresión; habla de muchas cosas, y habla con justeza y precisión, sin divagaciones, bien medido con prudencia (treinta y cinco minutos, en suma). Su forma, sin ser escolástica, es clara, y es la que conviene a sus ideas. Armónicamente tiene interés, y su novedad consiste en razonar la armonía natural con ingredientes muy estimulantes, aunque su cocina no se componga exclusivamente de especias aromáticas. Su orquestación tiene clara adecuación con el tono del discurso y con lo encerrado en éste. Semejante indisolubilidad entre la idea y la materia expresiva es lo que más se ponderó siempre en Debussy y, en general, en todos los modernos; no se desconoce a Sibelius, como es descomulgado desconocerlo en todos los grandes

músicos, llámense Beethoven o Mozart, Chopin o Schumann, Debussy o Stravinsky, Ravel o Schoenberg.

Sibelius es un hombre de pulso lento, de circulación tranquila. No es hombre de soles, sino de nieves; pero el planeta musical se compone de una y otra especie. No es partidario de un "depouillement" esquelético; pero no puede decirse que la apoplejía abotargue su orquesta, porque ésta es siempre clara, fina de color (por más que el color sea sombrío), siempre en mezclas donde reina un criterio de prudente economía, sin apelar al grueso color de los "tutti" más que en muy reducidas ocasiones.

Unos artistas pintan con una paleta clara; otros con una paleta oscura. Sibelius prefiere ésta. Ravel, la otra. Nosotros podemos decir que nos agrada más ésta o aquella; pero no tenemos libertad crítica para condenar al que no se muestre inclinado hacia nuestras mismas apetencias. Como Boecklin (¿se recuerda su "Isla de los muertos", musicada por Rachmaninoff), el músico finlandés, siente la embriaguez de los tonos profundos, la paleta grave, el acento siniestro con que deben soplar los vientos boreales en los bosques de Helsingfors. Pero también revive, y siente la juventud en su sangre a cada nueva primavera.

Grieg, al que no muy oportunamente se le ha comparado, era el músico de los "fiords" y de las hayas en flor. También hay juventud, sol amarillo, cielos claros y nubes blancas en Finlandia. También ríen allí las mejillas adolescentes y las bocas sanas. En la "Cuarta sinfonía" de Sibelius hay gravedad y hay sonrisa. Y esto es lo que existe en todas partes en mayor o menor proporción. En Boecklin y en Von Uhde hay juegos de la luz y del agua en carnes jóvenes palpitantes. En España hay Solanas y Zuloagas, momias apollilladas y chirriar de dientes.

***

El distingo entre si esta sinfonía de Sibelius es joven o vieja me parece ridículo. Compuesta en 1912, pudo estarlo igual en 1880 o en 1930. Es un arte fuera del ritmo de la moda, sin adherencia con los programas que señalan lo que se considera juventud o marchitez en las artes sometidas al imperativo del momento. De Sibelius se ha dicho que tiene tres caras: la de un compositor de gran talla, como en las sinfonías; la de un reproductor de otros modelos, como en sus poemas sinfónicos y obras breves; en fin, la de un "kapellmeister" grave y opaco, al estilo "musikantisch". Es lo que ocurre con todos los músicos; que tienen momentos buenos, regulares y malos. Sibelius no es hombre de mucha selección; cuando le sopla bien el viento, todo va bien, y si no, directo al escollo. En "Una Saga" es insostenible, a lo menos para mi gusto. En la "Cuarta sinfonía" me parece inspirado (por sus Musas nórdicas, claro), lleno de poesía, original en un grado de relación más que en un grado absoluto; agradable de oír, y para mí, interesante. Siempre en su paleta sombría, aunque no proterva; de tonos profundos, pero no turbios. No es que su armonía ni su orquesta sean cosa inédita, sino que están puestas al servicio de otras cosas que no son las que constituyen nuestros hábitos.

Por esto, al referirse a una obra como la "Sinfonía en la menor", de Sibelius, resulta un poco estrecho, inoportuno, hablar de armonía y de orquestación, y aun de forma, del mismo modo que cuando se comenta una sinfonía de Mozart no se habla de nada de eso ni se encomia su contrapunto, etcétera, etc. Este es un primer plano de la crítica analítica, por encima del cual está la crítica estética: la que se atiene al contenido espiritual, a los valores de creación, a la calidad de alma del compositor. ¿Son éstos de primer rango en Sibelius y en su sinfonía?

A mi manera de entender y de

sentir, no lo son mucho. Pero ¿cuántos músicos lo superan hoy en este punto? ¿Llegan a media docena? El público de la Sinfónica recibió la obra con respeto y con gran discusión en los pasillos; pero aplaudió a Arbós y a sus músicos como se merecían.

Una novedad del concierto consistía en "Tres danzas", del compositor navarro Jesús García Leoz, populares, pero no folklóricos, correctas de forma y brillantes de orquestación, más propias de la escena que del concierto sinfónico. Fueron muy aplaudidas, y de no haber sido tan tarde, se habría repetido la tercera.

Pero quedaba aún "La Valse", que se oía por primera vez a Arbós, y por lo tanto, con gran curiosidad, seguida, como se comprende, del incondicional aplauso.

Ad. S

Detención de tres individuos a los que se supone autores del atraco en el Banco de Torrelavega en Sarón

SANTANDER 13 (11 m.).—Según noticias facilitadas por el comisario general de Policía, han sido detenidos en Baracaldo tres sujetos, supuestos autores del atraco cometido en la sucursal del Banco de Torrelavega en Sarón. Estos individuos, que no trabajaban, hacían una vida derrochadora, por lo que se hicieron sospechosos a sus convecinos.

Esta detención no ha sorprendido, pues los sujetos referidos estaban fichados por la Policía desde el pasado movimiento de octubre, y han sido reconocidos, especialmente dos de ellos, por personas que los vieron el día en que se cometió el atraco.

Van a ser traídos a Santander para ser objeto de reconocimiento en rueda de presos.

Se trata de un individuo de treinta y cinco años y de dos hermanos, de veinticuatro y veinticinco, cuyos nombres se han negado a facilitar la Policía en tanto se compruebe plenamente su intervención en el atraco. (Febus.)

SERVICIO POLICIACO

Son halladas copias de los atestados levantados en la Jefatura de Policía

BARCELONA 13 (4 t.).—La Policía ha realizado hoy un servicio de importancia en relación con las actividades de los anarquistas. En el domicilio de un destacado elemento del Comité pro presos se ha llevado a cabo un registro, que ha dado por resultado la ocupación de gran cantidad de folletos y libros de propaganda anarquista.

También se han recogido varias copias de atestados levantados en la Jefatura Superior de Policía con motivo de la detención de elementos de la F. A. I.

El hallazgo de estos últimos documentos ha motivado la sorpresa de la Policía, que ha iniciado gestiones con objeto de averiguar la procedencia de aquéllos. Parece ser que con relación a este asunto se han practicado algunas detenciones. (Febus.)

Recogido por caridad, muere en un bar un joven y harapiento mendigo

Entre sus ropas le hallaron 768 pesetas y un anillo de oro

BARCELONA 13 (3 t.).—En un bar de la calle del Arco del Teatro ha fallecido repentinamente un hombre que representaba unos treinta años. Vestía miserablemente, con ropas hechas jirones.

Avisado el Juzgado, se personó en aquel establecimiento, y al registrar las ropas del muerto halló entre las mismas 768,15 pesetas y un anillo sello de oro de un valor aproximado a cien pesetas. No se le encontró documento alguno que sirviera para su identificación.

La dueña del bar se mostró muy extrañada cuando el Juzgado encontró el dinero y la alhaja dichos, diciendo que desde hace tres días tenía recogido por caridad en su establecimiento al referido individuo, a quien facilitaba comida gratis, compadecida de la situación miserable en que le dijo se encontraba y que parecía cierta a juzgar por sus ropas. (Febus.)

CONGRESO AGRARIO

La destilación del orujo y la libre circulación del aguardiente

VIGO 13 (3 t.).—En Porriño se celebró un Congreso de la Federación Provincial Agraria, al que asistieron cerca de doscientos delegados. Se trataron temas de importancia, como la libre destilación del orujo y la libre circulación del aguardiente dentro de Galicia. Se acordó pedir la exención de gravámenes sobre la destilación de orujos propiedad de los afiliados a los Sindicatos agrícolas y la libre circulación de sus caldos.

También se trató del problema de los foros, y se pusieron de relieve las anomalías que el caciquismo, amparado de los señorios, comete en Vigo, Redondela y otras localidades, habiendo llega-

6786/1
14-III-38
Calder

INFORMACION DE MADRID

INFORMACION TAURINA LA MUSICA Y LOS MUSICOS

El mano a mano de ayer en Tetuán

El resultado del festejo no respondió a lo que de él se esperaba. Una novillada de Tovar, muy desigual en tipo y pelo, que se portó en conjunto bien con los caballos y no tan bien con los toreros. Ganado, en general, incierto y con la cabeza muy suelta; alguno gazapón, y uno—el sexto—con temple de buen novillo. El de don Manuel Blanco, lidiado en sustitución de uno de los de Tovar, no nos gustó, aunque cumplió decorosamente con los caballos.

El Niño de la Estrella, que sufrió un serio revólcon al torrear de capa al que abrió plaza, toreó muy bien con la muleta a su primero, en el que, por bajo, metiéndose mucho en el terreno del toro y sin quitarle la muleta de la cara, le dio varios pases que fueron justamente jaleados. Terminó con un pinchazo y un estoconazo alto, algo delantero, que fué suficiente. Se le ovacionó y tuvo que saludar desde el tercio.

En el tercero, toreó por verónicas, en dos tiempos, apretándose mucho, y enlazó la ovación con la que mereció en el primer quite, en el que se echó el capote a la espalda y terminó con una revolera.

Con la muleta toreó por bajo, desde cerca, y aguantó bien al novillo, que desarrolló nervio y cabeceo. Acabó con una entera contraria y fué muy aplaudido.

Cuando toreaba de muleta al quinto, el toro le tiró un derrote que le produjo una herida en la ceja y conmoción cerebral, teniendo que pasar a la enfermería, de donde no volvió a salir.

Por el percance del Niño de la Estrella tuvo Pericás que matar cuatro novillos.

En el segundo apuntó finura en un par de lances y sacó tres pases por bajo y uno por alto, de recomendable estilo, terminando con media delantera. Fué aplaudido.

En el cuarto, que entraba gazapón, comenzó sereno, pero se descompuso después, y como con el estoque no mostró decisión, al doblar el novillo se dividieron las opiniones.

En el quinto, en sustitución del Niño de la Estrella, tiró a ahorrar la cabeza del novillo, que derrotaba alto y tiraba cornadas, y tampoco estuvo certero con el estoque.

En el sexto volvió a sentirse el Pericás de actuaciones anteriores, y en unas verónicas finísimas que dió de salida y en el primer quite, en el que toreó por chiquelinas, con arte y gracia, provocó ovaciones calurosas.

Con la muleta comenzó con tres pases por bajo, de muy buena marca, y siguió con dos por alto, quieto y erguido; uno natural y otro de pecho, que fueron jaleados. Siguió tranquilo y torero y malogró el éxito al caer el estoque en los bajos. Sin embargo, se le aplaudió.

Abía con la puya y Parrita y Ballesteros con los palos y en la brega, fueron los auxiliares más destacados.—F. S.

Orquesta Sinfónica.—Otros conciertos

Brallowsky, a quien nuestro público ha aclamado y ovacionado una vez más en su segundo recital, que dedicó exclusivamente a obras de Chopin y Schumann, dado a teatro lleno en el de la Comedia, no sólo es un pianista genial, sino que merece el calificativo de incansable, porque su gentil largueza para corresponder al entusiasmo del auditorio le hizo añadir realmente toda una parte al programa, tocando seis "extras" sin dar la más leve muestra de cansancio.

Dos "Polonesas", un "Impromptu", "Mazurka", "Balada", "Scherzo", "Nocturno" y "Vals", de Chopin, y el "Carnaval", de Schumann, fueron inefablemente interpretados, con especial alarde—para mi gusto—de dicción exquisita, sobria elegancia y belleza de contrastes, en la obra últimamente citada, logrando una sensación de unidad y de continuidad en la variada sucesión de las escenas que la forman, que constituyó, a mi juicio, el mayor encanto y el más insuperable acierto entre los muchos del recital.

A esta obra siguió, como donoso regalo, una de las deliciosas "Kreyslerianas", de Schumann, y después de la tercera parte añadió, de Chopin, un "Preludio", un "Vals", una "Mazurka", un "Estudio" (que el público llama ya "el de la película"—"El último vals de Chopin"—, y que debía figurar en el título, porque eso del último vals no aparece en ella por ningún lado), y, en fin, otro "Vals", que aquí sí que fué el último de los "extras" pedidos por el auditorio con estruendosos aplausos y aclamaciones.

El "Trío de la Corte de Bélgica", ya aplaudido en Madrid, nos ha sido presentado nuevamente por la Sociedad Filarmónica en dos audiciones, de las cuales sólo por referencia autorizada puedo hacer mención y merecido elogio, pues el obligado anticipo de hora en la primera y la necesidad mía de un viaje coincidiendo con la segunda, me impidieron escucharlas.

Tríos de Haydn, Beethoven, Schumann, Brahms y Franck, "Tres piezas", de M. Poot, y "Dos piezas", de Goossens, obras estas últimas de atrayente modernidad, constituyeron los programas, y en todas ellas tuvo ocasión seguramente el afamado conjunto instrumental de corroborar el acierto de interpretación y la preparación cuidadosa que caracterizan sus audiciones.

La Orquesta Sinfónica de Madrid, en cooperación con Unión Radio, ha dado en el Teatro Calderón su quinto concierto de abono, avalorado con el concurso del eminente pianista Leopoldo Querol, comenzando con una versión excelente y firme de ritmos de la "Séptima Sinfonía", de Beethoven, como pórtico clásico de varias obras modernas que, a Dios gracias, "van entrando" y siendo cada vez más comprendidas y aplaudidas por nuestros públicos: el "Concierto para piano y orquesta", de Ravel, y el "Capriccio", de Stravinsky, también para piano y orquesta, en las cuales, la admirable técnica de Leopoldo Querol y su dicción precisa y bien adentrada en el espíritu de los autores y en el carácter de las obras le valió un triunfo señalado y merecedor de toda alabanza.

Fuó novedad para mí un fino "Impromptu", de Rodolfo Halffter, que está muy bien hecho, con soltura y gracia, y que, después de ciertas estridencias iniciales—recordadas discretamente a la terminación de la obra para llegar a una resolución tonal felizmente ortodoxa—entra en seguida y se desenvuelve toda ella en un bien logrado carácter de modernidad sensata y estilizada, con aportaciones populares muy bien tratadas. Sólo un "pero" puede ponérsela que, a su vez, en un "pero" sincero elogio, porque consiste en que hace recordar un tanto aquello de que "el que a los suyos se parece, honra merece".

Finalizó el concierto con la brillante "Iniciación" de la "Liturgia Negra", de Pedro Sanjuán, muy aplaudida como siempre, y el maestro Arbós, intérpretes y autores fueron ovacionados por el público, siendo de subrayar la modestia del estimado colega en la Prensa Rodolfo Halffter, que no quiso mostrarse ante el auditorio aun cuando los aplausos reiterados lo reclamaban, y el acierto con que Leopoldo Querol cuidó de no reincidir en la lamentable costumbre de tocar solo el piano en un concierto sinfónico por mucho que aplauda el público, pero esto fué tanto y tan continuado que

"bisó" con la orquesta el "Presto", último tiempo del "Concierto", de Ravel.

Del mal el menos, pero mal menor en fin, pues yo me pregunto muchas veces cómo lo hacía José Joaquín Nin en un precioso librito que leía hace bastantes años: ¿Por qué exigir la repetición de una cosa bien oída?

En el Instituto Francés, cuyas conferencias y audiciones musicales tienen siempre una alta valoración cultural, la señorita Margarita Carleys, solista de los Conciertos Gainoureux, de París, ha dado un interesantísimo recital de canciones modernas: francesas, rusas y españolas, haciendo gala de un admirable estilo y siendo muy bien acompañada al piano por Alfredo Romero Bravo.

En el Lyceum Club Femenino, cuya importante significación como centro de cultura es también proverbial, han dado una audición de sonatas para violín y piano los señores Quevedo y Senén, interpretando obras de Mozart, César Franck y Gabriel Fauré.

Todos estos artistas fueron muy aplaudidos y felicitados por su actuación.

En mi última crítica se deslizó un "beethoveniano" donde yo había escrito "beethoveniano", como acostumbro, porque creo que así debe hacerse, del mismo modo que hoy he tenido que escribir "Kreyslerianas"—título puesto por Schumann—, y se dice usualmente wagnerianas, chopinianas, etc., sin elisión alguna, sólo impuesta, a veces, por ciertas terminaciones en vocal que obligan a suprimir ésta para evitar el "hiatus" o cacofonía; así, de Virgilio se escribe virgilianas, etcétera.

Maestro JACOPETTI

Modificación de horarios en los trenes de Madrid a Hendaya

La Compañía del Norte ha creado dos nuevos trenes, un surexpreso y un rápido a Hendaya, que comenzarán a circular hoy, sábado, y mañana, domingo, respectivamente.

El tren surexpreso número 13 Madrid-Hendaya, saldrá por primera vez hoy, a las 22, de la estación del Norte, y llegará a las nueve y cuarenta a Hendaya. Este tren llevará coches salón, "restaurant" y butacas, y coches especiales de segunda clase, contruidos expresamente para este tren. Por esta circunstancia se cobrará un recargo en el precio del billete ordinario, y será de composición limitada.

Sólo parará tres minutos en las estaciones siguientes: Villalba, Escorial, Avila, Medina del Campo, Valladolid, Venta de Baños, Burgos, Miranda, Vitoria, Alsasua, Zumárraga, Tolosa y San Sebastián. En Irún, la parada será de veinte minutos, para dar tiempo a las formalidades de la Aduana.

La velocidad mínima será de 60 kilómetros por hora, y la máxima legal, de 90, según lo dispone el cuadro de marchas. Será de composición limitada. Para el regreso saldrá de Irún a las 20,40 y llegará a Madrid a las 8 de la mañana.

El otro tren, número 14, es un rápido a Hendaya, que comenzará a circular mañana domingo. Saldrá de Madrid a las 10, para llegar a Hendaya a las 20,40. El viaje de regreso lo hará saliendo de Irún a las 8,45, para llegar a Madrid a las 19,30.

Estos horarios se han fijado teniendo en cuenta la hora francesa. Los trenes surexpreso y rápido, que salían una hora después y media hora antes, respectivamente, quedan suspendidos.

NECROLOGICA

Doña ANTONIA VALLS AMAT, viuda de Vilata, falleció ayer en su casa de la plaza de Alonso Martínez, número 2.

La conducción del cadáver al Cementerio Municipal tendrá lugar a las cinco de la tarde de hoy sábado.

EN DEFENSA DE LA RIQUEZA PECUARIA

La Asociación general de Ganaderos nos ruega la publicación de la siguiente nota:

"Las disposiciones del Gobierno vienen, desde hace tiempo, representando tan marcado desdén y causando tan graves daños a la riqueza pecuaria nacional, que parece es propósito y orientación del Poder público, en vez de procurar su desarrollo y fomento, lograr su rápida y total destrucción.

Inútiles son cuantas gestiones y visitas efectúan los representantes de los intereses ganaderos. Los ministros y altos funcionarios, con exquisita cortesía, hacen a veces amables ofrecimientos, pronuncian palabras reconociendo el carácter eminentemente ganadero de nuestro país y el deber de fomentar la riqueza pecuaria; pero, a renglón seguido, todo esto se olvida, y las promesas y ofrecimientos no se cumplen, y al agravio inferido sigue otro mayor.

Olvidando que el contingente de importación de carne congelada señalado en los Convenios de la Argentina y el Uruguay obedeció a la resolución del Gobierno, transgiriendo la lucha de intereses legítimos contrapuestos, se mantiene todavía el decreto inexplicable del Ministerio de Industria y Comercio, señalando un contingente superior al convenido, y después se publican otras disposiciones no muy en armonía con acuerdos del Gobierno, y se crean Juntas sin intervención ni garantía para la ganadería; se señalan para lanas los contingentes más elevados que ha sido posible, desdeñando la situación e importancia de la producción nacional, y cosa análoga sucede con los contingentes de cueros, pieles y sebos; se conciertan Tratados, con sacrificio siempre de la riqueza pecuaria, y no se cumplen las compensaciones ofrecidas. Se gravan y dificultan, en cambio, la entrada de productos que la ganadería consume, para favorecer a otros intereses; véase lo ocurrido con el maíz y el arroz.

En la política social agraria se viene causando evidente daño a la riqueza pecuaria, con proyectos y disposiciones contradictorias, ya que al propio tiempo que se habla de limitar el área de cultivo del trigo, por no saber qué hacer con él, se fomentan las roturaciones, y lo que se disminuye constantemente es el área de pastos y los medios de vida del ganado.

No logran los productores la protección y reglamentación adecuada para la venta y sacrificio de sus reses en los mercados y mataderos y, en cambio, se autoriza el sacrificio de caballos, por favorecer determinados intereses, y en contra de las reiteradas reclamaciones de ganaderos y tabajeros; ni consiguen, a pesar de continuadas gestiones, que para la adquisición de los potros y caballos para la Remonta del Ejército y fuerzas afines, se tengan en cuenta las necesidades y las aspira-

ciones ganaderas. ¿Para qué seguir? La relación sería interminable.

Los ganaderos españoles sienten con todo ello hondo malestar y proyectan reinter con toda energía ante el Poder público sus razonadas protestas, celebrando al efecto, en breve plazo, una importante reunión con autorizadas representaciones de toda la España ganadera y con la cooperación de numerosos diputados que tienen hechos reiterados ofrecimientos en defensa de la riqueza pecuaria. ¿Se logrará con ello que el Gobierno, y especialmente el Ministerio de Industria y Comercio, rectifiquen? ¿Se conseguirá el justo y pretendido apoyo a la riqueza ganadera, o seguirá ésta sacrificada a industrias o a intereses menos importantes o menos legítimos?

Los ganaderos van a intentar un último esfuerzo antes de ver destruida la ganadería nacional y quebrantada de manera definitiva la economía patria."

Creación de los terceros batallones en dos regimientos de Infantería

El ministro de la Guerra leyó en la última sesión de Cortes el siguiente proyecto de ley:

"Artículo 1.º Se crea en cada uno de los regimientos de Infantería números 3 y 36 un tercer batallón, de composición igual a los primeros y segundos que actualmente tienen.

Art. 2.º Para cubrir sus efectivos de tropa, por el Ministerio de la Guerra se procederá al llamamiento de los reclutas precisos del cupo de instrucción, los que, una vez incorporados, se distribuirán en los regimientos citados por partes iguales entre sus tres batallones, como igualmente los soldados actualmente en filas en los dos batallones de cada regimiento.

Art. 3.º Queda autorizado el ministro de Hacienda para habilitar por una sola vez un crédito de 1.532.584 pesetas a que asciende el costo del armamento, municiones y material de todas clases de los dos batallones que se crean, así como el necesario para el número de mensualidades precisas a razón de 1.305.000 pesetas a que asciende el importe anual de los devengos de personal, fondos de material, subsistencia, acuartelamientos, hospitalizaciones, vestuario y alimentación del ganado, hasta que en los próximos presupuestos figure esta última consignación.

Art. 4.º El ministro de la Guerra dictará las disposiciones relativas a localización, alojamiento y demás complementarias para el cumplimiento de la presente ley."

TEATRE - MUSICA

Guia de l'espectador

BARCELONA — Avui, nit: «LA CASA DEL OLVIDO» — Demà, tarda, a les 3:30: «DE MUY BUENA FAMILIA» A les 6 i nit a les 10:15: «LA CASA DEL OLVIDO».

COLISEU POMPEIA — Demà, tarda, nit: «FOC NOU».

COMIC — Avui, nit: «AL CANTAR EL GALLO» — Demà, tarda, nit: «AL CANTAR EL GALLO».

NOVETATS — Avui, nit: «NO ME OLVIDES».

ROMEA — Avui, nit: «MORENA CLARA» — Demà, tarda, a les 3:30: «LAS DOCE EN PUNTO» A les 6 i nit a les 10:15: «MORENA CLARA».

TIVOLI — Avui, nit: «RAMPER» i altres atraccions. — Demà, tarda, nit: «RAMPER» i altres atraccions.

CANODROM PARK — Avui, nit a les deu, i demà, tarda, a les quatre: «CURSES DE LLEBRERS».

MARICEL — Demà, de 4 a 8: «ATRACCIONS DE TOTA MENA».

NOTICIARI

DOS GRANS CONCERTS PER L'ORQUESTRA SINFONICA DE MADRID

Per als dies 3 i 5 de juny estan anunciats dos grans concerts al Palau de la Música Catalana, per l'admirable orquestra Simfònica de Madrid.

Tant per la meravellosa qualitat dels seus instruments de corda com per l'eminentia dels seus so-

MARICEL-PARK

Demà, diumenge, tarda, de 4 a 8: «ATRACCIONS - DIVERSIONS» Entrada al Parc, 50 CENTIMS

listes i equilibri de les altres parts del conjunt simfònic, les execucions d'aquesta orquestra ens por-

LA CASA DEL OLVIDO

ten sempre l'encís de la perfecció. L'il·lustre mestre Arbós, amb el seu entusiasme i dinamisme sempre renovats, amb la seva ciència admirable de la direcció i amb la seva comprensió profunda de les obres, obté aquest conjunt versatí que poden ésser comparades amb les de les més famoses orquestres d'Europa.

Els dos concerts, únics que donarà a Barcelona l'orquestra Simfònica de Madrid, estan reservats

MARICEL-PARK

Demà, diumenge, tarda, de 4 a 8: «Witching - Waves - Viri - o - Ball Funicular i entrada, UNA Pta.

per a l'Associació de Música «da Camera», o sigui que només aquells que pertanyin a l'esmentada Associació podran tenir el goig d'assistir a aquestes memorables concerts.

CANODROM PARK

A partir d'avui, dissabte, al «Canodrom Park» (Sol de baix) començaran les curses de llebrers, a la nit; però sense suprimir, encara, les dels diumenges al matí.

L'últim passat es convertí el «Canodrom Park» en el lloc de reunió dels barcelonins, perquè allà trobaven la temperatura agradable que manova al centre de la ciutat i perquè les curses de llebrers és, en aquests moments, l'espectacle preferit.

Per a donar facilitat al públic, l'empresa del «Canodrom Park» ha organitzat un servei de taxis que sortiran continuament de les places de Catalunya i d'Espanya.

CONCERT A LYCEUM CLUB

L'eminent pianista alemany, Emma Darmstadt, donarà un concert a Lyceum Club demà, diumen-

Teatre Novetats

Avui, dissabte, nit, a les 10:15: Butaques a 3'50 ptes.

Exit sorollós!!

No me olvides

PROTAGONISTA:

Marc Redondo

Demà, diumenge, tarda: LOS CLAVES

NIT: NO ME OLVIDES

sempre per

Marc Redondo

Diumenge, a les onze del matí, concert a càrrec de

HERMINIA GARCIA (soprano)

i DIANA PEY (pianista)

PROSCENIS

* Pastora Imperio, la millor ballarina en el seu gènere, debutarà dimarts vinent al Tivoli.

* I amb la Pastora Imperio, tot un programa nou de varietats.

* El que no se sap és on actuarà Josefina Baker. Almenys, al Tivoli diuen que allà no.

* Mercè Capis va a Girona. Encara no se sap si hi donarà un concert o bé si hi interpretarà una òpera.

* Altir marxà cap a Madrid el senyor Federico Romero, autor de «No me olvides».

* Es diu que el Victòria obrirà aviat les seves portes amb una companyia trica.

* Si el dia 7 ho fa el Nou, ja estem veient que l'únic teatre condemnat a tancament gairebé perpetu és l'Apolo.

* ¿No es podria convertir en cinema i que l'Espanyol tornés a ésser teatre?

* Avui, a les 7:10 del vespre, primer concert vespertí — una hora de música — a la Sala Ribes.

* S'interpretaran tres tríos de Boccherini, Haydn i Schubert, pel «Trio Boquet».

* Dilluns, Ramper s'acomiaa del nostre públic.

* La companyia Lola Membrires ha estat molt ben rebuda pel públic.

* El matíx pode mair de la que ha debutat al Novetats.

* Tant és així, que actualment els pocs teatres que funcionen fan força gent.

* Ja era hora!

* «L'Home invisible» de Sánchez-Bosca i Borrás, serà la primera obra que estrenarà Josep Santpere quan tornarà a l'Espanyol.

* Ho fa creure el fet que l'Alarma prepari els decorats.

* Però preguntem: ¿s'estrenarà en català o en castellà?

* Dilluns a la nit, l'Associació de Música «Da Camera» presenta l'Orquestra Simfònica de Madrid, que dirigeix el mestre Arbós.

* Aquest és el penúltim concert que aquesta Associació donarà, corresponent al curs 1934-35.

ge, a les sis de la tarda. Interpretarà el següent programa:

«Preludi i fuga en fa menor, de J. S. Bach; «Variacions i fuga sobre un tema de Haendel», de Brahms; «Fantasia Stucke», de Shumann; Tres peces de «Del meu Diari», de Max Regir; «Vals-caprici», de Strauss-Tausing.

L'ORFEO DE L'ATENEU IGUALADI A SANS

Demà, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda, a la sala d'espectacles de l'Orfeó de Sans tindrà

MARICEL-PARK

Demà, diumenge, tarda, de 4 a 8: «ATRACCIONS - PUTXINEL·LIS»

Loc un extraordinari concert a càrrec de l'Orfeó de l'Ateneu Igualadí, amb la col·laboració de l'Orfeó de l'Entitat.

Les primeres i segona parts, compostes de diverses i belles cançons de la terra i d'Aragó, Bascònia, Anversina, Santander i Galícia, seran interpretades exclusivament per l'Orfeó de l'Ateneu Igualadí, sota la direcció del seu mestre Joan Just, del qual seran executades algunes de les seves composicions, una d'aquestes «Cirer florit», la celebrada poesia del nostre Joan Maria Guasch.

En la tercera part, ambdós Orfeons, conjuntament, dirigits pel mestre Antoni Pérez Moya, interpretaran selectes composicions

MARICEL-PARK

Demà, diumenge, tarda, de 4 a 8: «GOLF - LA CASCADA - PATINS» Entrada al Parc, 50 CENTIMS

d'autors nostres i estrangers. Actuaran de solistes els artistes: soprano J. Enric; tenor, M. Bertran; baríton, J. Jorba, i baix, J. Miramit.

ELS VINENTS CONCERTS DE L'ORQUESTRA SINFONICA DE MADRID

Augmenta l'interès pels dos únics concerts que donarà a Barcelona l'orquestra Simfònica de Madrid els dies 3 i 5 de juny, al Palau de la Música Catalana, reservats per a l'Associació de Música «da Camera», sortosament entitat que pot oferir constantment festes musicals de tan excepcional importància.

Si sempre el pas per la nostra ciutat de la prestigiosa orquestra madrilenya ha constituït un esdeveniment artístic, els programes anunciats en la present ocasió, amb tan admirables creacions de la Simfònica, com són les Simfonies Renana, de Schumann, i Pastoral, de Beethoven, i l'Ocell de Foc, d'Strawinsky, i, per damunt de tot, la primera audició a Barcelona del Concert per a piano i orquestra, de Maurice Ravel (solista el famós Leopold Querol), i la Simfonia de Maties el Pintor, de Paul Hindemith, dos veritables monuments de la música contemporània, envolten aquests dos concerts d'un ambient previ d'expectació i entusiasme, al qual sens dubte correspondran amb les seves

Dos grans concerts per la «Orquestra Simfònica de Madrid», per clausura de curs de l'Associació de Música «da camera»

Un curs tan brillant com el que porta realitzat l'Associació de Música da Camera, bé mereixia un acabament de gran importància i els seus dirigents han tingut l'encert de confiar els dos darrers concerts a una institució de tan alt prestigi com l'Orquestra Simfònica de Madrid, els mèrits excepcionals de la qual són prou coneguts dels nostres filharmònics i foren a bastament lloats pel nostre estimat col·laborador, mestre Joan Salvat, en la seva nota d'ahir, en aquestes mateixes pàgines.

Volem fer remarcar la importància dels dos programes que la Simfònica de Madrid oferirà als seus admiradors de Música da Camera. Aquests programes responen a un criteri eclecte i estan formats per obres, cadascuna de les quals ajuda a mantenir l'interès del programa. Destaquem, en primer terme, les grans creacions peculiars de la Simfònica, aquelles obres que des de fa anys formen part del repertori bàsic d'aquesta brillant corporació. Beethoven, Schumann, Richard Strauss, Strawinsky són els immortals representants d'aquest repertori tradicional i gloriós, amb obres tan considerables com la «Simfonia Renana», «Dansa dels vells de l'òpera «Salomé» i l'Ocell de Foc.

Qui no recorda els èxits memorables que amb aquestes obres ha assolit la Simfònica de Madrid entre nosaltres, durant les seves nombroses visites a la nostra ciutat? Tornar a sentir aquestes obres és revivir un capítol de la història musical barcelonina, en la qual l'il·lustre mestre Arbós i els seus empenyents col·laboradors, han escrit pàgines d'imperdurable emoció.

Al costat de les obres consagrades en els programes europeus. Seria molt interessant de fer una llista de les obres que la Simfònica ens ha donat a conèixer. Enguany ens porta dues obres excepcionals: El «Concerto» per a piano i orquestra, una de les darreres i més admirables creacions de Maurice Ravel i la simfonia de Paul Hindemith, titulada «Mathis el pintor». Dos pocs opositats de la música: l'escola francesa exquisida, continguda, adorable, i l'escola alemanya, intensa, grandiosa, expressiva, representats per veritables mestres. Els amics de les comparances tindran bella ocasió d'establir-ne davant d'aquestes dues mostres, d'aquestes grans directrius de l'esperit i la sensibilitat humanes contingudes en síntesi, genials en el concert de Ravel i la Simfonia de Hindemith.

Volem amb gran satisfacció que la part solista de la primera d'aquestes obres ha estat confiada a Leopold, l'eminent pianista català. Ens estranyava molt que fes tan de temps que Querol no actués a Barcelona, tot i la seva brillant actuació per tot Espanya i l'estranger. Cap ocasió, certament millor que aquesta. El marc august de la Simfònica serà ben adequat als mereixements d'aquest artista de primera classe, per a interpretar una de les seves creacions més importants.

Hem d'acabar felicitant cordialment l'Associació de Música da Camera per un tan magnífic acabament de curs.

G. A. S.

El Mtre. Fernández Arbós

des, vénen les novetats. L'esperit eternament actiu i recercador del mestre Arbós fa que sempre ens porti, com un present de preu, les obres més importants que aparei-

«Les vacances dels Ballets Russos»

Tamara Toumanova a la platja

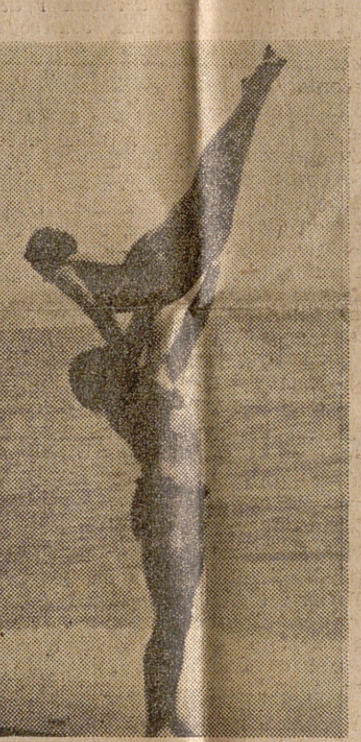
—On podria anar a prendre bany i reposar uns dies que tindrem de vacances tota la companyia, després de la ronda Barcelona-València-Madrid?—va preguntar-me Tamara Toumanova, estrella dels Ballets Russos, en acabar la temporada del Liceu.

—Si voleu alternar en un ambient elegant, a Sitges; si us interessa el paisatge, a un poble de la Costa Brava; i si preferiu estar tranquil·la, passar desapercebuda i prop de Barcelona, al Masnou o a Mongat.

Després del tràfec dels viatges i d'un treball intensiu, va pesar més la perspectiva de viure uns dies de pau i comoditat, de veritat descans, en companyia dels seus camarades Baranova, Jasinski, Petroff, Shabolevski i d'altres que ja havien decidit instal·lar-se a un petit hotel entre Montagut i Masnou, a tots els alicients.

Si en alguna ocasió se'ns acudís establir una taula de valors geogràfics de la companyia, l'encapçalariem sens dubte amb el nom de Tamara Toumanova, prodigi adolescent; el cas de Toumanova és més aviat el d'un fenomen anàtic, dotada fisiològicament d'un os extraordinàriament el·líptic i l'hi dona una força única i un equilibri excepcional; desueta amb una facilitat que desconcerta els virtuositats més inveterats de la tècnica clàssica, font inextinguible d'estètica humana que fa la poesia de les seves accions exactes. Art al vi, sense transmissió literària, és el somni fet realitat; heroïna fins en el conjunt, el seu concurs irradia l'escena amb atracció de geni. L'hem admirada en les dotze funcions, gairebé l'hem espiada, i sempre hem

vist l'artista polimorfa, expressiva, dinàmica, sentimental, que dona el caràcter just a les més opulentes interpretacions. Si de Damílova es pot dir que per la volada dels seus salts és l'ocell de l'espiritual Baranova és la flor, Toumanova és com una sirena meitat flor meitat ocell; el seu temperament, una caucasià formidable, unit amb una sensibilitat extremada, permet brillar tant en les subtil-

Tamara Toumanova i Jasinski fan exercicis a Montagut

des de la perspectiva de viure uns dies de pau i comoditat, de veritat descans, en companyia dels seus camarades Baranova, Jasinski, Petroff, Shabolevski i d'altres que ja havien decidit instal·lar-se a un petit hotel entre Montagut i Masnou, a tots els alicients.

Si en alguna ocasió se'ns acudís establir una taula de valors geogràfics de la companyia, l'encapçalariem sens dubte amb el nom de Tamara Toumanova, prodigi adolescent; el cas de Toumanova és més aviat el d'un fenomen anàtic, dotada fisiològicament d'un os extraordinàriament el·líptic i l'hi dona una força única i un equilibri excepcional; desueta amb una facilitat que desconcerta els virtuositats més inveterats de la tècnica clàssica, font inextinguible d'estètica humana que fa la poesia de les seves accions exactes. Art al vi, sense transmissió literària, és el somni fet realitat; heroïna fins en el conjunt, el seu concurs irradia l'escena amb atracció de geni. L'hem admirada en les dotze funcions, gairebé l'hem espiada, i sempre hem

permet brillar tant en les subtil-

toni Rossic i Catalan, «El collar de Bertan».

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA «DA CAMERA»

Dilluns vinent donarà el seu primer concert a l'Associació de Música da Camera, l'Orquestra Simfònica de Madrid, sota la direcció del mestre Enric Fernández Arbós, amb un programa del més positiu interès.

Primera part: Simfonia Renana, Schumann.

Segona part: Primera audició a Barcelona del magnífic Concert per a piano i orquestra, una de les obres més recents i admirables de Maurice Ravel.

Tercera part: Impromptu, Rodólf Halffter, primera audició; L'illa joiosa, Debussy; i Dansa dels vells, de l'òpera «Salomé», de Richard Strauss.

La part concertant de l'obra de Ravel està confiada a l'eminent pianista, creador a Madrid d'aquesta obra, Leopold Querol.

El concert, al qual solament tenen accés els components de l'Associació de Música da Camera, començarà a les deu de la nit, al Palau de la Música Catalana.

«ORQUESTA SINFONICA DE MADRID» dirigida per l'il·lustre Mtre. ARBÓS

Dos concerts exclusivament per als socis de l'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA «DA CAMERA»

Dies 3 i 5 de juny al PALAU

Oficines: Via Laietana, 46 Telèfon 17798

CONVERSE

«La història del soldat» en Audicions Intimes

—Ja sap aquella admirable «Història del soldat»?
—Sí, què?
—Es torna a presentar.
—Bona! Segur?
—Em sembla que sí.
—Gràcies a Déu! Va haver-hi

LA CASA DEL OLVIDO

molta gent que es va quedar, inesperadament, sense poder-ho veure. —I, patrocinat per qui?
—Per «Audicions Intimes» m'han dit.

—Ah, es veritat, ja en tenia notícies i quan? No se sap?

LA CASA DEL OLVIDO

—No, és a dir, no m'he recordat. Com tampoc no sé si m'han dit que es presentaria al Casal del Metge o a la Sala Studium.

—Així no sap res.

—Gairebé res. Però et puc proporcionar alguna altra notícia.

LA CASA DEL OLVIDO

—Digueu. Probablement el «Júniol F. C.» repetirà «El Barbier de Síviglia», de Paisiella.

—On?

—No, a Barcelona no. Probablement a Girona. Dimarts, em penso, s'ha de concretar.

—Desdixament rectifico; ets un home ben informat.

I. A.

Les Arts i les Lletres

LOS NOUS VOLUMS DE LA «COL·LECCIÓ POPULAR BARCINO»

Acaben de sortir els volums 117 i 118 de la Col·lecció Popular Barcino, els quals inicien, dins d'aquesta Biblioteca, la sèrie d'«Els Clàssics Catalans Modernitzats». El volum 117 conté el «Llibre d'Amic i Amat», de Ramon Llull, traduït al català modern per R. Aramon i Serra. El volum 118 dona el text d'«El desafiament de Bordeus», de Bernat Desclot, segons versió moderna d'A. Serra-Boldú.

UN LLIBRE NOU

SOBRE LA RENAISSANÇA

Bonaventura Pegleri i Torner, en el seu darrer llibre «Lleida en la renaixença literària de Catalunya» (volum IV de la Biblioteca Lleidatana), estudia l'aportació de les comarques ponentines a la literatura catalana moderna.

CANODROM PARK

SOL DE BAIX

Avui, dissabte, nit, a les deu, i demà, a les 4 de la tarda

GRANS CURSES DE LLEBRERS

Nit, servei de taxis des de la Plaça de Catalunya i Plaça d'Espanya

Tramvies núms. 7 i 15

Autobús lletre E

COLISEU POMPEIA

Companyia Catalana d'ASSUMPCIÓ CASALS

DEMA, TARDA I NIT Butaques primera classe TRES pessetes

FOC NOU

TEATRE TIVOLI

Direcció CIRCUITS CARCELLE

Avui, nit, a un quart d'onze:

EXIT! EXIT! EXIT!

DEL FAMOS CARICAT

DE LES FAMILIES

R A M P E R

I UNA GRAN COMPANYIA

D'ATRACCIONS, constituint un

GRAN PROGRAMA DINÀMIC

HUMORÍSTIC D'AITA

VARIETAT

TRES PESSETES BUTACA

Dilluns, comiat homenatge

VERBENA RAMPERIANA

amb la col·laboració d'ALADY

i Lepe.

ROMEA

Telèfon 22026

AVUI, NIT, a un quart d'onze:

94 representació de

MORENA CLARA

de QUINTERO i GUILLEN

L'obra que més agrada, més

emociona i diverteix més. No

oblidareu mai aquesta comèdia

ni la portentosa creació que fan

ANTONIA HERRERO, RAFAEL

BARDEN i totes les primeres

figures que formen aquesta

Companyia

Demà, a les 3:30:

LAS DOCE EN PUNTO

d'Amiches. A les 6 i a les 10:15:

MORENA CLARA

A L'ESCENARI...

... del Barcelona

Poques artistes de l'escena espanyola disposen d'una personalitat tan acusada com la que té Lola Membrires, l'eximia actriu que dijous inicià la seva temporada al Palau de la Comèdia. La sala del teatre oferia immillorable aspecte; un ple dels grans, tarda i nit, foren l'homenatge que rendí el públic català a la Membrires i les

TEATRE - MUSICAL

DEMA A L'ASSOCIACIO DE MUSICA «DA CAMERA»

Estrena de «Mathis el pintor», de Paul Hindemith

Ahir l'Orquestra Simfònica de Madrid, en el seu primer concert per l'Associació de Música da Camera, ens donà a conèixer el concert de piano de Ravel, del qual ens hem d'ocupar en ressenyes dels dos concerts de l'esmentada orquestra, el segon dels quals tindrà lloc demà.

En aquest segon concert s'estrenarà a Barcelona la composició de Paul Hindemith «Mathis el pintor»,

xen aquests discos i es troben preparats ara per oir la versió que d'una obra tan famosa ens donarà el mestre Arbós.

Com que el crític Otto Mayer ha publicat un estudi d'aquesta obra a la Revista Musical Catalana, ens permetem de reproduir ací uns fragments d'aquest treball, en la seguretat de fer així tasca útil.

«El que sorprèn, sobretot, en

temps de la simfonia fent de «cantus firmus», contrapuntada amb el tema inicial (clarinets) i el segon tema (flautes i oboès).

***

El tercer temps, el més extens de la simfonia, es refereix a la temptació de Sant Antoni. Mai, potser, en la història de la pintura, aquest famós motiu no ha estat representat amb una expressivitat tan realista com pel quadre de Mathis Grünewald. Els diables de les malalties i de tots els vicis humans, han aferrat el Sant davant de la seva cabana i el torturen de totes les maneres diabòliques imaginables. Els uns l'estiren per la seva pròpia cabana, i a través de l'aire arriben a cada moment altres éssers diabòlics i turmentadors.

Aquesta cavalcada satànica constitueix la part central del darrer temps de la simfonia. Aquesta és interrompuda i ampliada per diferents episodis musicals, els quals corresponen a les diferents etapes doloroses de la passió del Sant. Malgrat la massa monumental de la sonoritat instrumental, augmentada grandiosament per les exigències de l'argument, resta sempre original i específicament representativa hindemithiana. Tots els passatges sense excepció, fins els acòdico-harmònics, són alimentats per l'essència polifònica de tota l'obra.

***

L'estat d'ànim que provoca el famós polític del pintor Mathis és reflectit purament en el domini de la sensibilitat musical i realitzat amb els purs mitjans instrumentals de l'forma simfònica. La trasplantació d'aquesta música al teatre, que no es farà esperar gaire ja que la música d'aquesta simfonia està destinada a una òpera, no hi canviarà res.

El segon temps —afegim nosaltres— es refereix al fragment del tríptic titulat «L'enterrament». Marxa fúnebre d'un efecte colpidor.

Esperem que el públic demà sabrà copsar tota la bellesa d'aquesta obra de Paul Hindemith.

Paul Hindemith

suite en tres parts, síntesi simfònica de la nova òpera del prestigiós compositor.

Aquesta obra que pren per peu el famós tríptic de Mathis Grünewald, de l'altar d'Isenheim, és una obra que el disc ha donat a conèixer a tot el món. Els associats a «Discòfils», així com els assistents al curs que donà Otto Mayer sobre la música d'avui, conei-

aquesta obra és la transparència perfecta de la construcció polifònica de l'obra, el mestratge absolut d'un contrapunt melòdic que anima i vivifica cada veu particular de tot l'instrumentari simfònic. No és pas per atzar que Hindemith es serveix en la introducció lenta del seu «Concert dels Àngels» (primer temps), d'una vella cançó de bresol, la qual conclou també el primer

TEATRE - MÚSICA

DEMA A L'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA «DA CAMERA»

Estrena de «Mathis el pintor», de Paul Hindemith

Ahir l'Orquestra Simfònica de Madrid, en el seu primer concert per l'Associació de Música da Camera, ens donà a conèixer el concert de piano de Ravel, del qual ens hem d'ocupar en ressenyes dels dos concerts de l'esmentada orquestra, el segon dels quals tindrà lloc demà.

En aquest segon concert s'estrenarà a Barcelona la composició de Paul Hindemith «Mathis el pintor»,

xen aquests discos i es troben preparats ara per oir la versió que d'una obra tan famosa ens donarà el mestre Arbós.

Com que el crític Otto Mayer ha publicat un estudi d'aquesta obra a la Revista Musical Catalana, ens permetem de reproduir ací uns fragments d'aquest treball, en la seguretat de fer així tasca útil.

«El que sorprèn, sobretot, en

temps de la simfonia fent de «cantus firmus», contrapuntada amb el tema inicial (clarinets) i el segon tema, (flautes i oboès).

***

El tercer temps, el més extens de la simfonia, es refereix a la temptació de Sant Antoni. Mai, potser, en la història de la pintura, aquest famós motiu no ha estat representat amb una expressivitat tan realista com pel quadre de Mathis Grünewald. Els diables de les malalties i de tots els vicis humans, han aferrat el Sant davant de la seva cabana i el torturen de totes les maneres diabòliques imaginables. Els uns l'estiren per la seva pròpia cabana, i a través de l'aire arriben a cada moment altres éssers diabòlics i turmentadors.

Aquesta cavalcada satànica constitueix la part central del darrer temps de la simfonia. Aquesta és interrompuda i ampliada per diferents episodis musicals, els quals corresponen a les diferents etapes doloroses de la passió del Sant. Malgrat la massa monumental de la sonoritat instrumental, augmentada grandiosament per les exigències de l'argument, resta sempre original i específicament representativa hindemithiana. Tots els passatges sense excepció, fins els acodico-harmònics, són alimentats per l'essència polifònica de tota l'obra.

***

L'estat d'ànim que provoca el famós polític del pintor Mathis és reflectit purament en el domini de la sensibilitat musical i realitzat amb els purs mitjans instrumentals de l'afirma simfònica. La trasplantació d'aquesta música al teatre, que no es farà esperar gaire ja que la música d'aquesta simfonia està destinada a una òpera, no hi canviarà res.

El segon temps — afegim nosaltres — es refereix al fragment del tríptic titulat «L'enterrament». Marxa fúnebre d'un efecte colpidor.

Esperem que el públic demà sabrà copsar tota la bellesa d'aquesta obra de Paul Hindemith.

Paul Hindemith

suite en tres parts, síntesi simfònica de la nova òpera del prestigiós compositor.

Aquesta obra que pren per peu el famós tríptic de Mathis Grünewald, de l'altar d'Isenheim, és una obra que el disc ha donat a conèixer a tot el món. Els associats a «Discofil», així com els assistents al curs que donà Otto Mayer sobre la música d'avui, conei-

aquesta obra és la transparència perfecta de la construcció polifònica de l'obra, el mestratge absolut d'un contrapunt melòdic que anima i vivifica cada veu particular de tot l'instrumentari simfònic. No és pas per atzar que Hindemith es serveix en la introducció lenta del seu «Concert dels Àngels» (primer temps), d'una vella cançó de bresol, la qual conclou també el primer

Frontón Principal Palace

Hoy martes, noche, a las 10'15:

1.º
ARGARATE - MARCELINO
 contra
JUARISTI - GUTIERREZ
 2.º
URIZAR I - GUILLERMO
 contra
CELAYA II - CELAYA I
 Mañana tarde, a las 4:
LIZARRAGA II - TRECET
 contra
ECHAVE - ALDAZABAL
 Noche a las 10'15:
CURUCEAGA - TEODORO
 contra
URIZAR I - URIONA II

patía a los comediantes, aplaudiendo efusivamente a Pepita Meliá en algunos momentos de la obra.

El teatro Cervantes

Está próximo a terminarse el arriendo, por el popular empresario Vedrines, del teatro Cervantes.

Como es natural, un teatro en Madrid, y recién reformado y arreglado, tiene muchos golosos, pero... como Vedrines quiere continuar, es casi seguro que él seguirá con él, toda vez que tiene en su hoja de servicios, para la propiedad del teatro, la de una conducta seria y formal y el fiel cumplimiento del contrato, que en estos tiempos es mérito de primerísima clase.

Una fiesta de arte

El maestro Jacinto Guerrero ha dado muestra, una vez más, de su cariño a los actores españoles, poniendo a disposición del Sindicato y Montepío su teatro, para el sábado, día 8 de Junio. Así, pues, en ese día habrá en el teatro Coliseum un espectáculo magno, que dará comienzo a la una y media de la noche, y en él intervendrán las figuras más eminentes de España. Ya se han ofrecido los artistas de los teatros de Madrid, pero agradeciendo los generosos ofrecimientos, hay que adaptarlos a la duración del espectáculo.

De momento se cuenta con Margarita Xirgu, Carmen Díaz, Aurora Redondo, Conchita de Leonardo, Amalia de Isaura, Celia Gámez, Raquel Meller, Enrique Borrás, Valeriano León, Casimiro Ortas, en elementos de sus respectivas compañías, y la compañía del maestro Guerrero, y algunos números de los artistas flamencos que actúan en el teatro Victoria, seguramente, en los intermedios, lucirán su ingenio dos afamados y queridos artistas del público madrileño.

Será una verdadera solemnidad artística.

Heredia - Asquerino

El día 7 se presentará de nuevo en el teatro Victoria la compañía Heredia-Asquerino.

El debut será con el estreno de Navarro y Torrado "La mujer que se vendió".

DE MUSICA

Orquesta Sinfónica de Madrid

La Asociación de Música de Cámara celebró anoche en el Palau el primero de los dos conciertos que ha confiado a la magnífica orquesta sinfónica de Madrid que dirige el ilustre maestro E. Fernández Arbós, cooperando en la sesión el pianista valenciano Leopoldo Querol, que es un gran pianista y un artista de fuerte temperamento.

En el programa figuraban la tercera sinfonía de Brahms; "L'ille joyeuse", de R. Strauss y en primera audición el concierto para piano y orquesta de Ravel, y un Improvvisato de R. Halffter.

La obra de Ravel es importantísima. Está dividida en tres partes: "Alegremente", "Adagio assai" y "Presto". Los tres tiempos o partes revisten singular interés. La instrumentación, en ellos, como en todas las obras del gran compositor francés, es admirable, y la parte armónica es riquísima en sonoridades de gran belleza y novedad. El "Adagio assai", es ins-

Pasta Dentífi

Recomendada por

piradísimo y contiene en su fondo mucho nervio y una gran poesía. Este tiempo, sin duda, es el que contiene más sentimiento, más verdadera emoción.

En toda la obra se observan reminiscencias de la música de "jazz", de esa música tan poco música que es más ruido que música, pero que en manos de Ravel, como demuestra en su concierto, adquiere un aire exquisito, cuajado de buen gusto y de suma distinción.

La parte de piano del concierto de Ravel, la ejecutó y la interpretó prodigiosamente, como no es posible mejor, Leopoldo Querol.

Este joven y eminente pianista, que es doctor en Filosofía y Letras y un gran músico, conquistó en la sesión de anoche un verdadero triunfo y merecido. La parte que le correspondió y que estaba erizada de enormes dificultades, la realizó de manera perfecta, demostrando un absoluto dominio de la técnica del piano y un talento artístico muy grande. Leopoldo Querol es sin duda alguna un pianista de grandes vuelos y un artista de gran cultura y de intenso sentimiento.

El "Improvisato" de R. Halffter, es de muy moderna factura y de curiosas sonoridades, pero de escaso contenido musical. Verdad que su autor en él no se ha propuesto otra cosa que ser ligero, conciso, libre en la forma, y, en verdad que lo ha conseguido.

Desde su punto de vista el autor ha acertado. Ahora desde el punto de vista del público, el acierto no es el mismo, como lo prueba lo friamente que el auditorio acogió anoche la obra.

La Sinfónica de Madrid interpretó todo el programa con su habitual maestría, con la perfección que acostumbra, consiguiendo una fusión absoluta y una sonoridad y una expresión en todos los pasajes, nostálgicos.

El ilustre maestro Arbós fué en todo momento el gran director de siempre.

El público otorgó a la notable agrupación orquestal madrileña y a su director muchos y entusiastas aplausos.

Leopoldo Cardona

En la Sala Ribas dió un interesantísimo concierto el pianista Leopoldo Cardona, consiguiendo un gran éxito.

Interpretó obras de Bach, Beethoven, Chopin, Debussy, Cardona, Albéniz, Falla y Liszt, con gran dominio del mecanismo y mucha comprensión musical.

Leopoldo Cardona demostró en el concierto ser un pianista de gran aliento y de muy completa preparación técnica.

Josefina Blanch

Esta bellísima artista catalana ha obtenido un nuevo triunfo interpretando la protagonista de la obra de Bretón "Los Amantes de Teruel", representados en el teatro Olympia. El público la aplaudió mucho en el transcurso de toda la obra y de un modo especial en la difícil romanza del acto segundo.

Josefina Blanch, tan querida de nuestro público, ha salido para Madrid para tomar parte en unas representaciones extraordinarias de la ópera que se celebrarán en la capital de la República.

"Concerts Vespertins"

El segundo de los conciertos "Vespertins" tendrá efecto en la Sala Ribas, el próximo miércoles día 5 del corriente a las siete de la tarde.

El programa será interpretado por la pianista señora Anna March de Estelrich, notable artista especializada en la ejecución de música moderna.

Concierto

Las discípulas de la profesora de piano señorita Julia Porrini, dieron una audición en la Sala Mozart.

Todas pusieron de manifiesto sus relevantes condiciones artísticas.

-5, JUN. 1935

LAVANGUARDIA

Teatros y Conciertos

Asociación de Música de Cámara

La Orquesta Sinfónica de Madrid

Una de las visitas más gratas a nuestro público filarmónico es la que casi anualmente le hace la Orquesta Sinfónica de Madrid, que, dirigida por el glorioso maestro Arbós, ha llegado a un grado de perfección difícil de superar.

En un ambiente de recogimiento, que sólo alteraban los aplausos, la admirable orquesta madrileña ejecutó el programa del primero de los dos conciertos que la ha confiado la Asociación de Música de Cámara.

Ocupaba el puesto de honor en este programa el «Concierto», para piano y orquesta, de Mauricio Ravel, obra que constituía una novedad para nosotros.

Se trata de una obra que puede colocarse ante las más sólidas y de más amplia línea formal debidas al compositor francés. Ciertamente que en ella se sienten muchas influencias strawinskianas, como en el primer tiempo — «allegrementemente» — y aun ultrastrawinskianas, como en el «presto» final; pero, al lado de los pasajes del tono seco que impone la moda contrapuntística de hoy, se encuentra un «adagio» de amplia fraseo, de formas alejadas de todo rebuscamiento y esfuerzo cerebral; un «adagio», en suma, pletórico de emoción y sentimiento. Y no sólo este tiempo, sino los otros dos muestran un Ravel de mano poderosa y magnífico temperamento; un Ravel que hace honor a la escuela musical francesa.

La colaboración de uno de los pianistas que más fuertemente se ha impuesto en estos últimos años, tanto, que puede codearse con los más destacadas figuras del virtuosismo pianístico, prestó singular relieve e interés a la ejecución del «Concierto» raveliano.

Leopoldo Querol es, ciertamente, un formidable pianista, uno de aquellos artistas que logran convencer e impresionar a la totalidad de los oyentes. Si su pianismo está informado por una técnica de precisión casi mecánica, su arte se sirve de esta técnica únicamente como medio para la realización espiritual de la concepción sonora.

El «Concierto» de Ravel, encontró en el pianista valenciano un intérprete cuya sensibilidad se manifestó tanto en la calma contenida en el «adagio» como en la vehemencia de los otros dos tiempos.

La técnica de Leopoldo Querol se impuso plenamente a las peligrosísimas dificultades del «presto», el cual, cosa rara en nuestras costumbres sinfónicas, hubo de ser repetido, tras largas ovaciones al pianista.

Aunque en el «Concierto» de Ravel se concede particular preponderancia al solista, la Orquesta Sinfónica, con su labor, supo colocarse en un relevante plano. Bajo la batuta de Arbós, participó eficazmente en el diálogo sinfónico y dosificó sabiamente sus intervenciones.

Otra novedad contenía el programa: un «Impromptu», de Halffter. Es obra rica de calor expansivo; pero que, por su incoherencia, no acrecienta la fama del autor, que en otras producciones ha dado pruebas de mayor originalidad y bravura instrumental.

El público acogió el «Impromptu», de Halffter con gran cordialidad.

Comenzó el concierto con la «Sinfonía renana», de Schumann, cuyas audiciones no son muy frecuentes, a pesar de tratarse de una obra profunda y de espontaneidad de acentos, que la Filarmónica de Madrid tradujo con intensa verdad.

«La isla alegre», de Debussy, con su bella colaboración de los sonidos, y la «danza de los velos» de la «Salomé», de Ricardo Strauss, completaron el programa.

El ilustre maestro Arbós fué, como siempre, un director apasionado, profundo y de gran sentido constructivo; un director de indicaciones precisas, que la Sinfónica de Madrid, esa orquesta tan sensible en las diversas familias instrumentales, tan equilibrada y tan homogénea, no dejó de atender un solo instante.

Los socios de la Asociación de Música de Cámara, que llenaban el «Palau», aplaudieron con caluroso entusiasmo al maestro Arbós y a los profesores de su magnífica orquesta.

U. F. ZANNI

6386/7

La «Sinfónica» de Madrid a l'Associació de Música da camera

Per

OBERON

Aquest final de temporada és ben pròdig en concerts; massa abundant i tot, perquè un ésser, àdhuc alat i tot com Oberon, pugui assistir a tots i ressenyar-los com cal. La successió ininterrompuda i la coincidència del temps impossibiliten de seguir el desenvolupament d'aquesta tongada amb què la música intenta aclarir-nos abans de prendre comiat i iniciar el repòs estival. Ni que les ales d'Oberon, que al cap i a la fi són d'un ésser de carn i ossos — i de sistema nerviós, senyors músics! — batessin com les d'una màquina volant, no podrien donar l'abast, ni complaure tots aquells amics i orga-

Dilluns, al P. de la M. C. repicaven fort, i hom no pogué fer-hi el sord. Com alguna altra vegada l'A. de M. da C. ha volgut rematar el curs amb uns concerts de l'«Orquesta Sinfónica» de Madrid que dirigeix el mestre Fernández Arbós.

Després dels seus setanta anys, pels quals fou ja degudament homenatjat el susdit mestre, aquest no s'ha volgut donar pas per jubilat; i amb els seus setanta i escaig va, ben valent, per aquests mons d'Espanya, donant a conèixer l'excel·lent orquestra que durant llargues anyades ha dirigit i empès sempre pel camí de la perfecció.

Enguany la «Sinfónica» de Madrid ens ha dut dues novetats de primer rang. Una d'elles la donà a conèixer dilluns passat davant del públic elegant de l'A. de M. da C. Es tractava del «Concert per a piano i orquestra» de Maurice Ravel. És una obra que duu impreses totes les característiques de la producció del gran compositor francès: elegància, claredat, sensibilitat exquisida i llibertat d'estil. La part de corda hi apareix reduïda expressament, per tal de produir junt amb la importància que hi tenen els instruments de vent aquell ambient sonor que envolta constantment el piano. Tant dels instruments de l'orquestra com del solista s'exigeixen facultats de netedat, de precisió i de ritme verament

excepcionals. Qualsevol indecisió dels executants convertiria l'audició en un galimatias. Per contra, l'ajust entre les parts dona un conjunt sonor de la més rica varietat i del més exquisit ambient. En aquestes darreres condicions poguérem sentir el «Concert» de Ravel. La «Sinfónica» de Madrid no necessitava sinó aquesta audició per a acreditar-se a la consideració de qui no la tingués tan coneguda i tan admirada com nosaltres.

A la cadira del piano, s'hi assegué el pianista, Leopold Querol, que, segons diuen, s'ha fet una especialitat d'interpretar aquest «Concert». Ja no li cal altra recomanació. Leopold Querol és vinaroceng, i ha estudiat a l'estranger i amb el nostre Ricard Vinyes. Tota l'adaptació d'aquest gran mestre al gènere impressionista sembla que l'hagi transfosa al seu deixeble, el qual estigué intatxable en la difícil i compromesa part, que exposà amb una nitidesa impossible de superar.

Fou aquesta audició del «Concert» de Ravel una audició memorable per la perfecció amb què oïrem una obra de veritable interès musical i de veritable novetat. Per correspondre als aplaudiments insistents del públic, hom es prestà a repetir el darrer temps «presto», una exhibició brillant de netedat d'execució increïble, dins una indubtable bellesa formal.

La vetllada de què parlem havia començat per la «Tercera Sinfonia» de Schumann, l'anomenada «renana», que ens deixà tots un xic ensopits, no pas perquè l'execució en tingués la culpa, sinó pel mateix caràcter monòton i asimfònic d'aquesta obra, malgrat del seu títol. Al temps «solemne», el més característic, es féu sentir la potència i metall d'aquella equilibradíssima orquestra.

Passada una hora més pròpia per al noctambulisme que per al noble plaer de sentir música, l'Orquestra interpretà encara «Impromptu» de Halffter, «L'île joyeuse» de Debussy i la dansa de «Salomé» de Strauss. El programa era, doncs, ben a propòsit per a endolcir les orelles i per a precisar les grans valors orquestrals. Quant a l'obra de Halffter, donada

Se suplica no esperar, far-se invitar
nar invitacion
el mateix rei de les fades.
Carlier

en primera audició, i que no sentirem, diuen que és ben digna de les tan característiques d'aquella notable autor. I tal com ens ho diuen, ens ho ben creiem, i no dubtem de recomanar als lectors que ho tinguin per ben cert.

Felicitacions a tots: a l'Orquestra, al mestre Fernández Arbós, al pianista Querol i a l'A. de M. da C., per una vetllada de tan alta valor artística. A tots, diem, menys al fat que imposa el començ tardà i la successió d'intermedis. Contra aquest fat, es dol molt de no tenir hi influència

Es recomana als assistents a la conferència que demà donarà a la Sala Mozart Mr. L'ABBE CARLIER, la més estricta puntualitat

nitzadors de concerts que solliciten la presència del rei de les fades a tantes sales d'espectacles, o simplement sales i alcoves. Perdo demana Oberon a tots els desairats, en nom dels seus nervis lassos, i quan un rei, ni que sigui el de les fades, demana perdó pels seus mancaments, bé se'l pot deixat fruir d'un relatiu descans dins la república de les arts; i encara especialment de l'art divina, car els déus no estan renyits ni amb els reis ni amb les repúbliques.

ULTIMA HORA

Barcelona

Asociación de Música de Cámara

LA ORQUESTA SINFÓNICA DE MADRID

Como otros muchos compositores que buscan su inspiración en obras maestras de la pintura, de la escultura y de la arquitectura, Paul Hindemith, el destacado representante de la modernísima escuela musical alemana, ha acudido también a una de aquéllas, para que de la impresión sentida ante su contemplación surgiera la sinfonía que, al ser estrenada, no ha mucho, en Alemania, diera lugar a incidentes y apasionados comentarios.

En su sinfonía «Matías el Pintor», Hindemith pretende, en efecto, traducir musicalmente la impresión que en su ánimo produjera el célebre retablo de Issenheim (Colmer), debido a uno de los más grandes pintores alemanes de principios del siglo XVI: Matías Grünewald.

Esta sinfonía, o mejor, «suite» sinfónica, formada con fragmentos de una ópera que ha de llevar el mismo título, responde por completo al especial temperamento, a la singular manera de hacer del autor. Es obra de un técnico formidable. El trabajo armónico y el contrapuntístico son realmente maravillosos, tanto, que a veces logran alejar toda idea de un plan de técnica preconcebida, dando la sensación de algo sinceramente sentido. Pero, de todos modos, la sinfonía, falta de ideas profundas, de convincente elocuencia, impresiona, más que por otra cosa, por el ambiente sonoro, sabia y hábilmente buscado y realizado.

Las tres partes de la obra responden a las denominaciones de «Concierto a los ángeles», «El entierro de Jesucristo» y «Las tentaciones de San Antonio». De ellas, la primera es la que revela mayor sensibilidad; la segunda, de una unción mística muy germánica, suena a algo vago y confuso, y la tercera, vértigo de sonoridades y osadías orquestales, más que imponerse por su falsa grandilocuencia, aturde los sentidos.

«Matías el Pintor» fué anoche muy aplaudido. ¿Por sus méritos propios o por la labor de la Sinfónica, que lo daba a conocer? Nos inclinamos a creer lo último.

Obra de tremendas dificultades de ejecución y de interpretación, sólo un maestro como el ilustre Arbós y unos instrumentistas de tanto valor como los que forman la Sinfónica de Madrid pueden superarlas. Arbós y sus músicos vencieron en toda la línea, hasta el punto, como antes decíamos, de recabar para la sinfonía de Hindemith el general aplauso.

Con «Matías el Pintor» contrastó en el concierto de anoche la «Pastoral», de Beethoven, esa música verdadero recreo del espíritu; música toda inspiración y toda belleza, tocada magistralmente por la Sinfónica de Madrid. Por supuesto, que de igual manera ejecutó las «Variaciones sobre un tema de Haydn», de Brahms, y «El pájaro de fuego», de Strawinsky.

Largas y clamorosas ovaciones demostraron al maestro Arbós y los profesores de la Sinfónica cuánto y cómo entusiasmaron al auditorio.

Con este concierto, la Asociación de Música de Cámara puso brillante fin al curso actual, curso pródigo en valiosas actividades, que tendrán en los años venideros la eficaz continuación, de que son sólida garantía la inteligencia, los esfuerzos y la sana orientación de los elementos directivos de la entidad.

U. F. ZANNI

ATRE - MUSI

Dels concerts de l'A. de M. de C.

EL CONCERT DE PIANO DE RAVEL

Ningú podria endevinar que el «Concerto» per piano, de Ravel, que a l'audició, dona tant la impressió d'una facilitat i lleugeresa voluble, d'una sobreabundància d'idees realment enlluernadores, sigui una obra llarga i peniblement elaborada. L'autor treballà dos anys en la composició d'aquesta obra que té unes dimensions clàssiques, és a dir, restringides. A aquesta circumstància es deu potser la fesomia tan diversa d'aquesta admirable composició. Efectivament, quan creieu haver-vos situat dintre la típica atmosfera sonora que caracteritza el primer temps, heus ací que el segon trenca aquella aclimatació per transportar-vos en una dimensió sonora totalment diferent i no diem res de l'originalitat respecte als dos temps precedents, que marca l'engrescador «presto» final.

A cada temps, doncs, l'autor ha tractat, sembla, de renovar idees i estil, tècnica i procediments, i l'obra apar com una admirable síntesi del que en podríem dir en una sol paraula: Ravel.

Fent prova d'una elasticitat gens entrebancada per una egolatria romàntica, Ravel ha cercat abans que tot, assolir la categoria del pur divertiment, en el sentit naturalment més estricte que el mot pugui comportar. Obra llargament pensada, el resultat ha estat un «concerto» que té totes les aparències d'una obra perfecta.

«Concerto» ho és en el sentit més clàssic del mot. El piano porta la veu cantant, i és sempre el centre de gravitació del concert, la medula, l'eix que determina les rotacions orquestrals, adhuc en el primer temps, repetint Mozart, en el silenci de l'orquestra el piano s'explica tot sol en una llarga frase que solament quar ha es-

premut tota la seva eloquència, accepta la rèplica orquestral, que més que rèplica sembla l'ala fosforescent que irradia de la idea mare.

Inspirant-se en les grans lliçons dels clàssics, lliçons de brevetat, netedat i objectivitat, Ravel és

El Mtre. Fernández Arbós

tanmateix ell mateix i el «concerto» ho és, fins a un punt màxim; pesi als jocs d'una ironia que tracta continuament de despistar l'auditori.

Poques obres com aquesta donen l'obra d'una consciència creadora, lúcida, massa lúcida potser, on

tot està pensat i tot hi és valorat com es mereix. Amb tot això una gran capacitat per apropiat-se el bé dels altres, sense per res tacar-se les mans. Ravel confirma les altes qualitats del seu talent llatí, cada dia més lluny dels jocs luxuriosos del «Dafnis», cada dia més definit per aquella púdica i exquisida sensibilitat, de la qual la «Pavana» de l'infante difunta n'és la més extraordinària expressió.

En el darrer temps, d'una vivacitat mendelssohniana, Ravel hi afirma amb una destresa admirable aquella justa dosificació del rigor i de la fantasia que caracteritza l'art vivent de debò. Sota els aires d'una ironia i a despit d'unes quantes facècies innocents, el «concerto» afirma la voluntat d'un músic cerador de gran talla.

Leopold Querol ens donà una execució magistral del «Concerto». L'estil fortament característic de l'escritura pianista, especialment del primer temps, posa problemes d'execució i d'interpretació, que a jutjar per la impressió fortament colpidora que ens produí, foren sortejats amb èxit pel jove pianista valencià, que adés en les inflexions confidencials de l'«adagio», adés en les nervioses figures de l'«llegremente» i en els jocs dinàmics del «Presto», estigué impressionant de debò.

El mestre Arbós, conduí la seva brillant orquestra amb aquella seguretat i precisió que de tant de temps admirem incondicionalment.

J. P.

E n'edició de demà, ens ocuparem de la resta dels concerts i, naturalment de «Mathis» el pintor, que ahir aconseguí un èxit indiscutible.

-7. JUN. 1935

Matias

EL

CARNET MUSICAL

Segon concert de la Simfònica de Madrid

El segon concert de la Simfònica madrilenya a A. de M. de C., comportava un programa ben substancios. Sols quatre noms d'autors: Beethoven, Hindemith, Brahms i Stravinski.

Entre la immortal creació de la «Simfonia pastoral» i el bloc imponent de les «Variacions sobre un tema de Haydn», no va quedar gens malament la simfonia «El pintor Matias», de Hindemith, obra que al cap de poc temps de composta, ja ha donat la volta al món. El mestre Fernández Arbós, sempre atent a totes les palpitations del temps, també ha volgut incloure aquesta obra als seus programes.

Hindemith és jove encara; té 40 anys; i figura entre els majors prestigis del nostre temps. Els que el consideren, però, com una bandera d'avantguarda, rebran potser una decepció en veure'l decantar-se cada vegada més cap a la composició normal amb el més fort llevat de classicisme que enclouen les seves darreres obres. Hindemith ben aviat torna de l'extravagància, i les seves obres s'aguanten. Heus aquí la prova de la seva vàlua.

No ens preocupa de saber si la música de Hindemith és prou alemanya. No tenim cap ariòmetre per a mesurar-la. Els amics d'aquella mena de discussions poden trobar-hi un gust semblant al d'una partida de parchese. Nosaltres no hi sabem veure sinó una altra figura de relleu dins el camp de la música i això ens fa sentir un goig superior al dels bizantinistes que s'han pres seriosament això dels nacionalismes musicals. Si més no, el nostre és un goig més pur, més desinteressat.

«El pintor Matias» («Mathis der Maler»), és més que una Simfonia un seguit de fragments d'una òpera que ha estat inspirada pel famós retaule de Issenheim, pintat per Matias Grünewald, pintor alemany de començaments del segle setzè. Cadascun dels temps és inspirat en un dels quadres del retaule: «Concert dels àngels», «L'enterrament de Jesucrist» i «Les temptacions de Sant Antoni». No cal, doncs, cercar, dins l'obra sinó una subtil unitat espiritual. Hi ha passatges bellíssims, frases plenes d'emoció, revelacions d'ambient ben trobades, riquesa de ritmes i de color. Total una obra ben agradable de sentir, original per la seva concepció, i realitzada amb traça magistral, que, si no commou profundament, suggereix i eleva, i damunt de tot mostra tot un compositor a afegir a la noble corrua de grans artistes del nostre temps. L'obra escrita a honor d'un gran pintor, és així mateix un gran retaule sonor. «Orquesta Sinfònica de Madrid» interpretà molt bé aquesta obra, amb gran justesa i bona matisació.

Abans ja ens havia delectat un cop més interpretant la «Pastoral» de Beethoven. Brahms sortí igualment ben parat.

La vetllada acabà amb una seguida del ballet «L'ocell de foc», que, com sempre, causà la més excel·lent impressió.

La bellesa de sons de l'instrumental de la celebrada orquestra madrilenya, s'imposà una vegada més. Els associats de M. de C. agrairan sempre més el goig hagut en aqueixes dues sessions pels «connaisseurs» de la música orquestral.

Recital Anna March d'Estelrich

Dimecres passat tingué lloc el segon dels concerts donats a la Sala Ribas, i celebradors a una hora tan dolça per a la música com les 7 i 10 minuts de la vetlla.

Després del primer, confiat al Trio Bocquet, trio de corda que tan bon regust deixà com desig de tornar-hi, ara hem sentit la pianista Anna March d'Estelrich, que darrera unes anyades d'un silenci gairebé absolut, es lliura novament al goig de la interpretació amb els dalters d'una primera joventut.

La Sra. March d'Estelrich no s'ha limitat aquesta vegada a petjar camins ben fresats. Així ha donat un al·licient al concert, el programa del qual duia els noms de Ciril Scott, Debussy, Erik Satie, Ravel, Mompou, Poulenc, Milhaud, Rachmaninof. No hi mancaren obres ben poc conegudes i ben interessants, que la pianista ens revelà amb veritable ànima d'artista, que coneix tots els mitjans tècnics. La sessió s'acabà amb «Mort d'Isolda», de Wagner-Liszt, dita amb el braó que cal a aquesta fervent pàgina tan bella d'idees com ben adaptada a l'ambient pianístic. No som ben exactes, car encara la senyora March d'Estelrich s'hagué d'asseure novament davant del piano, pregada per la selecta concurrència que anà a escoltar-la, i que així hagué d'estrenes una nova pàgina d'Erik Satie.

Recital Armando a la Sala Mozart

La cantatriu Margarita Armando donà el seu anunciat recital amb una regular concurrència a la Sala Mozart.

Interpretà un variadíssim programa amb cançons clàssiques i romàntiques; dedicà també una part a les obres de Gualterio Armando, que l'acompanyava al piano.

Fou particularment agradable de sentir-li cantar l'ària de «Il Re Pastore» de Mozart, amb una veu agradable i ben timbrada.

Collaborà en aquesta obra el violinista Germà Sàbat, el qual amb la seva competència interpretà la part de violí solista.

Margarida i Gualterio Armando foren al final molt aplaudits.

* Les últimes sessions dels Quartets de Beethoven, a la Sala Mozart. — A les deu de la nit d'avui i del proper dia 11, seran celebrades les dues darreres sessions de l'audició integral dels Quartets de Beethoven, els quals tan magistralment i entusiàsticament interpreta, a la Sala Mozart, el notable «Quartet de Corda de Barcelona», un dels nostres més envejables agrupaments de cambra. Tenint en compte la vàlua musical de les obres que en ambdues sessions s'interpretaran i corresponent a algunes sollicituds particulars, el dia del concert, en la mateixa Sala Mozart, podran adquirir-se, a un mòdic preu, tiquets especials per a les dues darreres sessions que resten celebrar d'aquest important Cicle beethovenià, organitzat i patrocinat per l'A. O. de Concerts.

“MATHIES EL PINTOR”, DE PAU HINDEMITH

La «suite» simfònica de «Mathis el pintor», de Pau Hindemith, que s'estrenà en el darrer concert de l'Associació de Música da Camera, és una obra que ja havia estat objecte de comentaris entre nosaltres.

Robert Gherard n'havia parlat en una sessió de música moderna dels «Discòfils», i Otto Mayer hi dedicà una llarga part d'una de les seves lliçons sobre música d'ara, professades a l'Ateneu Polytechnicum. I és que Hindemith és indubtablement una de les figures més importants de l'actualitat musical, i la seva obra, una d'aquelles que sollicita avui més l'esperit de l'analista.

Tot això, naturalment, amb l'handicap que representa el coneixement tan restringit que tenim a Barcelona de la seva obra, on, llevat de tres o quatre obres de la seva música de cambra, la resta de la seva producció no ha estat mai executada en els nostres concerts.

Si no fos que el terme és molt equivòc, podríem dir que la música de «Mathis el pintor» és un pujat realisme psicològic. Almenys tota ella sembla escrita sota el signe d'una extrema tensió espiritual, tensió que adés es tradueix en una ampullositat declamàtòria, adés en una exasperació rítmica i de brusquedats sonores. Sense emprar per a res una orquestra especial, l'obra dóna una sonoritat fortament original, sonoritats trèmules de frisança i sonoritats metàl·liques tallades en sec. Les idees tenen una alenada de llarga empenya i no hi ha manera d'evadir llur puixança, d'una suggestió enorme

Paul Hindemith

Una imaginació musical sadollada de motius plàstics, una tendència congenital al patetisme i la duresa, tot això pensat, sentit i expressat amb una ciència que recull l'herència dels millors temps, els tres temps de la suite de Hindemith són pàgines avui ja anto-

lògiques de la música del nostre temps.

Felicitem l'Associació de Música da Camero i el mestre Arbós per l'encert que significa el fet d'haver-nos donat a conèixer aquesta obra tan important.

J. P.

8 Juny 1935

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

RENOVACIÓ

Associació de Música da Camera.-Orquesta Sinfónica de Madrid

El programa de este Concierto, nos interesó en conjunto, más que el anterior.

Oímos una admirable versión de la Sexta Sinfonía de Beethoven. Tanto en lo que concierne al carácter de la obra como a su sonoridad y sus matices, el maestro Arbós realizó una meritisima labor digna de los mayores elogios. Y lo mismo diremos de las bellísimas variaciones de Brahms sobre un tema de Haydn y del «Pájaro de fuego», de Stravinsky.

En primera audición, dióse la Sinfonía «Mathis, el Pintor», de Paul Hindemith, que es una serie de fragmentos de una ópera que llevará el mismo título, inspirada en el famoso retablo de Issenheim (Colmar), de Matías Grunewald.

Hindemith, es uno de los más prestigiosos músicos alemanes y si la maestría técnica y la grandiosidad sonora fuesen suficientes al genio, no vacilaríamos en considerarle como tal, pero a nuestro juicio, estos atributos, revelan el talento, no el genio.

El genio, ha de ser completo y por lo tanto, no le basta la belleza externa. En la obra general, esta belleza externa, debe ser animada por un espíritu más bello todavía y en la Sinfonía «Matías, el Pintor», sólo hemos constatado la maestría técnica y la grandiosidad sonora que constituyen la belleza externa de la obra. La interna, el espíritu genial,

no hemos acertado a encontrarle. El asombroso talento de Hindemith, es para nosotros indiscutible. En lo que concierne a su genio, no podemos ser tan categóricos.

El maestro Arbós y la Sinfónica madrileña, interpretaron la obra con gran fortuna.

Al final del Concierto, correspondiendo a los aplausos del público, la Orquesta añadió al programa «Triana», de Albeniz - Arbós.

SALA RIBAS

«CONCERTS VESPERTINS». ANA MARCH DE ESTELRICH, PIANISTA

En el segundo de estos conciertos organizados bajo la dirección del

maestro Pahissa, presentóse Ana March de Estelrich, notable pianista que se caracterizó por su técnica fácil, segura y de una gran firmeza. Son también notables la robustez y potencia de su sonoridad.

El programa, casi enteramente consagrado a la música moderna, estaba integrado por obras de Cyril Scott, Debussy, Crik Satie, Ravel, Mompon, Poulenc, Milhaud, Rachmaninoff y Wagner-Liszt.

En todas ellas Ana March de Estelrich alcanzó un franco éxito, siendo aplaudida calurosamente, lo que le obligó a añadir al programa una obra de Satie.

Antonio LAPORTA ASTORT

GRAN PRICE

Associació Obrera de Concerts.-Orquesta Sinfónica de Madrid

La «Associació Obrera de Concerts» dió a beneficio de sus instituciones culturales un concierto homenaje popular al maestro Fernández Arbós y a la Sinfónica madrileña, que se vió concurridísimo.

En distintas ocasiones hemos elogiado cumplidamente a la Orquesta Sinfónica de Madrid. Esta prestigiosa Agrupación posee las cualidades básicas de una orquesta de primera categoría, que a nuestro juicio son:

cohesión, flexibilidad y equilibrio sonoro.

En este concierto interpretó de manera exquisita obras de Corelli, Granados, Albéniz, Arbós, Mossolov, Beethoven y Wagner.

Todas ellas fueron calurosamente aplaudidas, especialmente la admirable versión de la Quinta Sinfonía de Beethoven y la Fundición de acero, de Mossolov.

Antonio LAPORTA ASTORT

5716/13

Orquestra Simfònica de Madrid

L'Associació de Música "da Camera" ha clausurat solemnement el seu curs amb dos concerts que ha donat l'Orquestra Simfònica de Madrid, dirigida pel mestre Enric Fernàndez. Hom ha esperat amb el goig de sempre, com qui espera vells amics, aquesta magnífica agrupació i el seu director il·lustre, i els dos concerts han obtingut l'èxit més brillant. Una vegada més hem pogut admirar l'excel·lent sonoritat de l'orquestra madrilenya, tan ponderada i rica de matisos, i la disciplina impecable que regna en el conjunt, i hem pogut aplaudir amb entusiasme les seves interpretacions tan justes i vibrants, animades d'aquell alè vital que només saben infondre els veritables artistes.

Els programes d'aquests dos concerts han estat d'un interès extraordinari, ja que al costat d'obres com la Simfonia III (Renana), de Schumann, i la Pastoral, de Beethoven, hi havia algunes primeres audicions molt importants i la col·laboració d'un pianista, Leopold Querol, de prestigi indiscutible.

A la primera sessió ens fou donat a conèixer un "Concerto" per a piano i orquestra, de Ravel, composició que, pels comentaris i elogis de què havia estat precedida, desvetllà una expectació vivíssima. Molts d'aquests comentaris, però, han oblidat de situar degudament

d'aquest músic i celebrem que l'Orquestra Simfònica de Madrid ens hagi fet conèixer la Simfonia esmentada, composició extreta d'una obra escènica que porta el mateix títol.

Es curiós d'observar l'interès que hom té, en parlar d'aquesta obra especialment, a fer remarcar que l'autor ha reeixit a trobar l'expressió més nova, més del nostre temps, com hom diu, sense rompre amb el passat, sense renegar de la tradició. No es comprèn per què cal parlar tant de la tradició i del passat entre els qui proclamen cada dia la fallida de l'estètica que inspirà aquella tradició i l'exhauriment dels mitjans

ROMEA. -- "MORENA CLARA"

Testimonis del seu èxit: 100.000

amb què es formà i evolucionà el seu llenguatge expressiu. Això crea equívocs que seria millor evitar. El públic en general, que estima — o que estimava — la música i que va — o que anava — als concerts, comprèn aquest llenguatge, s'hi ha familiaritzat i en copia tots els matisos, sense que hagi de fer un gran esforç per dominar-lo fins en les particularitats de la seva evolució. Així pot entendre igualment el que li digui un músic de l'època de Bach, per exemple, en la qual podem dir que el llenguatge musical arribà a plena maduresa, i el que li digui un romàntic o un impressionista. La sensibilitat i els gustos particulars de cadascú triaran l'estil o l'ambient que més s'hi adiguin, en el cas que hom no pugui estimar-ho tot igualment: hom podrà preferir Mozart a Wagner, Scarlatti o Couperin a Debussy, però no podrà parlar ningú d'incomprensió. Ara, el que creiem impropriedat i perillós és que li sigui dit a aquest públic que la música de certs compositors d'avui en dia recolza en aquella tradició i que les expressions que empren són conseqüència d'una evolució natural, etc., etc.; això desorienta l'amateur de bona fe, el desconcerta i

ROMEA. -- "MORENA CLARA"

Obra i intèrprets, inoblidables

el torna malfiat, ja que aquests compositors li parlen un llenguatge que ell no pot entendre, i és molt difícil que li facin admirar i estimar allò que no comprèn. Aquestes adhesions incondicionals només poden ésser demandes als snobs, però no a ningú que pensi i senti per compte propi i no li interessi participar en les farses que arreu es representen. Altrament, ens sembla inútil que els crítics s'esforcin a descriure o explicar amb subtils i prodigis d'enginy moltes de les obres que avui s'escriuen; és feina perduda, car els músics s'ho miren amb escepticisme i els no músics no es preocupen de desviat coses tan complicades. Es molt més pràctic parlar amb sinceritat i evitar decepcions. Ens sembla que, poc més poc menys, caldria dir, a propòsit de moltes obres contemporànies: Aquesta composició no pot ésser explicada ni comentada amb els termes usats que tots coneixem, ja que el seu autor se serveix de fórmules i expressions que ell sol podria explicar, si és que realment tenen explicació. Tampoc no és necessari això. Els compositors del nostre temps es preocupen d'obrir a la música un solc confortable per on pugui córrer lliurement altra vegada, després de l'estancament a què semblaven condemnar-la les darreres grans especulacions dels post-romàntics i de l'impressionisme decadent. Hi ha compositors de talent i bona fe alhora; n'hi ha que només tenen la bona fe, i d'altres que són uns eixèrrits que han sabut fer del seu pretès

ROMEA. -- "MORENA CLARA"

Encarregueu tot seguit la localitat

redemptorisme una indústria força productiva. Cal només saber distingir, i això, si de vegades no és fàcil, no és mai impossible. Tot el que es fa avui en dia, àdhuc allò que es fa intuïtivament, arbitràriament, pot servir poc o molt, res no es perdrà del tot, i a la fi, algun dia es precisaran els camins tan cercats. Demanem, doncs, que siguin mirades amb atenció les obres que presentem que porten algun element vital o una mica de llevat estimulant, i encara que no ens agradin, aprenguem de respectar-les i mostrem la nostra adhesió així a llurs autors, als quals cal obrir un crèdit una mica generós. I res més. Així ningú no es creurà enganyat i no es perdrà temps ni en divagacions ni en discussions inútils. Anirem molt en compte a proclamar genis, però no farem tampoc de la malfiança una norma. Quant a Hindemith, ja hem dit que és un dels músics que més ens sembla que poden fer per ben endegar l'evolució actual, i la seva obra segurament hauran de tenir-la en compte tots els qui pretenguin aportar alguna cosa a aquella evolució. La Simfonia "Mathis der Maler" fou molt ben executada per l'Orquestra Simfònica de Madrid, i cal agrair als professors d'aquesta agrupació i a llur eminent director, mestre Fernàndez Arbós, l'esforç considerable que els ha calgut fer per arribar a dominar una composició tan difícil i compromesa.

El públic que els escoltà reconegué prou els mèrits d'aquella tasca, i prodigà a tots les més entusiàstiques ovacions.

BALTASAR SAMPER

ROMEA. -- "MORENA CLARA"

Genial creació d'Antònia Herrero

l'obra i d'advertir que el seu autor segurament no l'ha concebuda en el pla en què fins ara estàvem habituats a veure'l actuar. No és el mateix, en tot cas, el Ravel del "Dafnis" que el Ravel d'aquest "Concerto", que suposem és només un joc, de vegades una mica entremaliat i no excessivament discret, que s'ha permès l'eminent compositor francès. Des d'aquest punt de vista hom pot acceptar i celebrar les facècies que l'amenitzen i moltes més que n'hi hagués volgut posar, però hom enyora el bon gust exigent, el refinament subtil i l'equilibri tan perfecte i segur que caracteritzen tota l'obra de Maurici Ravel. Estimem aquest mestre tal com l'hem conegut sempre, amb la seva contenció elegant, amb la seva sorprenent imaginació, d'una fecunditat prodigiosa i, francament, ens sembla que certes calaverades no li escauen. Si aquest "Concerto" l'hagués escrit un d'aquests joves iconoclastes — que encara n'hi ha — que es fan la il·lusió de descobrir cada dia qui sap les coses transcendents, no ens hauria fet cap impressió; però sí ens ha sorprès que sigui Ravel qui s'entretengui a cercar, per exemple, certs efectes instrumentals que cap músic no podrà mai emprar seriosament, o a fer bramar un trombó amb aquell "glissando" sinistre que només hom ha sentit

ROMEA. -- "MORENA CLARA"

Model de gentilesa i gràcia gitana

en el temps en què el jazz — el mal jazz, falsificat i anodí — feia lamentables pallassades. En fi: si l'admirat mestre s'ha proposat divertir-se una mica, sigui en bona hora, i no deixarem, certament, de celebrar la humorada, sense fer cap escarafall intempestiu; però si ens diuen que es tracta d'una obra mestra, així, en absolut, aleshores ens caldrà creure, o bé que es fa un joc molt suspecte, o bé que s'ha perdut tota noció de jerarquia artística.

Això no ens priva, no obstant, d'admirar sincerament l'execució d'aquesta obra per l'orquestra madrilenya i, sobretot, la tasca superba del pianista Leopold Querol, que ens deixà verament astorats amb la seva tècnica prodigiosa, i ens féu aplaudir amb entusiasme les seves grans qualitats d'interpret. No podem tornar a sentir aviat aquest excel·lent artista, que voldríem veure sovint a les nostres sales de concerts?

També en primera audició fou executat en el mateix concert un "Impromptu", de R. Mollfetter, que hom pot posar al catàleg voluminós de les infinites coses que es fan per perdre el temps i fer-lo perdre al qui les escolta.

La novetat del segon concert fou la Simfonia de Paul Hindemith "Mathis der Maler", de la qual hom ha parlat molt aquests darrers temps. Una obra, innegablement, interessant, molt més, com totes les del seu autor, que la immensa majoria de les que avui en dia s'escriuen amb ambicions renovadores. Hindemith és un dels compositors contemporanis que més atenció mereix, ja que cal reconèixer-li una potència creadora gens vulgar. Demés, està ben preparat, posseïx bé els recursos del seu ofici, i encara que els apliqui de manera singular, el saber, que ha partit d'una base de tots coneguda, inspira confiança.

Aquí no ens han arribat gaires obres

TEATRE CÒMIC

PALAU DE LA REVISTA

AVUI: Tarda, 5'15: **AL CANTAR EL GALLO**, per Laura Pinillos, Alady i Lepe. Nit, 10'15: L'èxit **AL CANTAR EL GALLO**, triomf de Laura Pinillos, Alady, Lepe i tota la companyia. Gran presentació

TEATRE BARCELONA

COMPANYIA LOLA MEMBRIVES

AVUI, dissabte: Tarda, a les 5'30. Nit, a les 10'15: **Exit oreixent de la comèdia de Fernàndez de Sevilla** (autor de "Madre Alegria")

La casa del olvido

creació personalíssima de

Loia Membrives

Demà, diumenge. Tres sessions: a les 3'30, 5'45 i 10'15: L'èxit

LA CASA DEL OLVIDO

POLIORAMA

MARIA F. LADRON DE GUEVARA

Tarda, a les 5, i nit, a les 10:

LA RISA

FERNANDES ARBÓS

LA MUSICA

Los conciertos de la «Sinfónica de Madrid» en la Camera y el homenaje popular de la «Obrera de Conciertos»

Visita anual la de esta admirable «Orquesta Sinfónica de Madrid». Veinte y cinco temporadas que llega a Barcelona. Y al frente del profesorado — del todo elogiado, — el maestro Fernández Arbós.

Una característica de la «Sinfónica de Madrid». No sacia únicamente un goce estético. Le place una actuación movida, como esta de la «Camera», en la que oímos el «Concierto para piano y orquesta» de Ravel. Y esotra en que se nos dió a conocer la «Sinfonía de Matías el pintor» de Paul Hindemith. Lo cual significa que lo mismo la «Sinfónica de Madrid» como la Directiva de la «Camera», alimentan sus programas con las más robustas energías.

Quisiera apurar, si bien sucintamente, la influencia de Mauricio Ravel sobre los músicos contemporáneos. Creo que cuando en lo futuro la música de Ravel, sea bien estudiada, la actuación artística raveliana cobrará un relieve extraordinario. La finísima percepción y sensibilidad por el matiz, que posee Mauricio Ravel y que le hace exaltarse tantas veces ante la aguda armonía, la veo realizada en este magnífico «Concierto para piano y orquesta», que lo más extraño que tiene es que pesa menos que una pluma. Escrito sea en su más noble acepción. «Concierto» este de Ravel, siempre nuevo, siempre generoso y siempre divertido. Escritura de un ferviente ingenioso.

La «Camera» así como la Sinfónica» presentaron para interpretar este «Concierto» de Ravel a un pianista del todo admirable. Se llama Leopoldo Querol. Concertista que pertenece al número de los reducidísimos que ya han llegado. Leopoldo Querol, está a la altura del ánimo de Mauricio Ravel. Los puros y característicos elementos de Ravel, encarnaron en Leopoldo Querol de tal manera, que el auditorio de la «Camera», ante la personalidad robusta del concertista valenciano, exigió la repetición del «presto». Sin duda motivó la exigencia, la bravura y acometividad de Querol. De quien ya dáse por seguro, que en el próximo otoño reaparecerá por Barcelona.

***

No acierto a saber si en la «Sinfonía de Matías el Pintor», de Paul Hindemith, la música queda violentada y martirizada. El compositor al

(Termina en la página 7)

LA MUSICA

(Viene de la página 3)

escribir no vacila en dar de puñaladas a clásicos y románticos. Pocas veces ha llegado la música a tanta pujanza con un estilo tan concentrado como en esta Sinfonía de Hindemith. Después de oír la «Sinfonía de Matías el Pintor», pienso en las experiencias que se hacen en los aparatos de cristal más sutiles de los laboratorios. Siguiendo así a mí no me va a extrañar que lleguemos a hacer cacarear la música.

No dudo del inmenso talento de Paul Hindemith, que en último término viene como a decir: «Esta Sinfonía llega casi a demostrarnos que todo cuanto se escribió antes no es más que papel para las moscas.» Tan sólo falta que respecto a la música, afirme: «El más bello descubrimiento del hombre es el del bicarbonato de sosa.»

Paul Hindemith, está confabulado con todas las inquietudes. Odia, como yo, el lugar común. Marca la camisa de los tiempos que corren, con la marca digna de ellos, la marca eventual e ingravida, libre del adornismo de las marcas que figuran en las partituras para el cañamazo.

La gente joven, y la juventud jamás debe adquirir valores seguros, quedó satisfecha de la audición de la «Sinfonía de Matías el Pintor»,

Lo que equivale a lo que dijo Cocteau: «Hay un tiempo para burlaros y otro para que se burlen de nosotros, como hay un tiempo para beber cock-tails y otro para que nos hagan daño.»

Con esta «Sinfonía» de Hindemith, nos hemos asomado a una ventana distinta de las que otras veces nos asomamos. Hindemith, emprende con fe una nueva vida musical, pero no va tan lejos que asesine de cansancio a quien le siga.

* * *

Enormes han sido los triunfos de la «Sinfónica de Madrid». Ovaciones en la «Camera» en este Festival que homenajeando a Arbós y al profesorado, organizó la admirable «Asociación Obrera de Concerts» en el Gran Price. Ante un concurso de cinco mil oyentes, se interpretó a Corelli, Beethoven, Wagner, Mosso-

low con «La fundición de acero», Granados y Albéniz.

Vióse obligado el maestro Arbós a dirigir la palabra al auditorio de la «Obrera», — institución cultural modelo, fundada por Pablo Casals,—y cuanto dijo lo fué como fruto de obstinado trabajador. La emoción h
presa en Arbós. Ciertó que el auditorio hallábase tan conmovido como el director y profesorado de la «Sinfónica».

Con el airoso y picaresco interludio de «La Boda de Luis Alonso» de Jerónimo Giménez, se despidió la «Sinfónica» en el Gran Price.

RAFAEL MORAGAS

6826/153

LA VIDA C U

L'Orquestra Simfònica de Madrid a l'Associació de Música «da Camera» de Barcelona

El segon i darrer concert de la prestigiosa orquestra simfònica madrilenya que dirigeix el mestre E. Fernández Arbós tingué lloc al Palau de la Música Catalana la nit del proppassat dimecres.

L'interès principal d'aquest concert es concentrava en la primera audició a Barcelona de la Simfonia *Mathis der Maler* (Maties el Pintor), de Paul Hindemith, una de les obres modernes més comentades i que ha adquirit de seguida una gran ressonància en tot el món musical.

Aquesta obra està inspirada en tres quadres del famós retaule de Issenheim (Colmar), de Maties Grünewald, un dels més originals i remarcables pintors alemanys de començaments del segle XVI. En realitat, sembla que els tres temps que formen ara aquesta Simfonia no són altra cosa que tres fragments, en forma de «Suite», o de síntesi simfònica, d'una òpera que, amb el mateix títol ja indicat, està escrivint l'autor.

Paul Hindemith és indiscutiblement un dels grans músics del nostre temps i un dels més sòlids prestigis de la música contemporània. La seva producció musical podrà ésser discutida i comentada de diverses maneres, però, sigui com sigui, cal reconèixer en ell, malgrat les arduïdes del seu sistema, un músic lligat fortament amb la llarga tradició de la música alemanya. En aquesta obra, seguint els corrents actuals, Hindemith sembla voler a ultrança deshumanitzar la seva música. Tot pensament massa lògic i massa espontani, tota idea musical massa directament expressiva és sistemàticament deformada i gairebé gosaríem a dir contrariada. Així els materials amb els quals l'obra és construïda són tots ells torturats i estrafets per a escapar de les cadències en ús en la música clàssica i romàntica. Es aquest un partit pres ben característic dels compositors contemporanis d'avantguarda. A mi, particularment, aquesta tendència em sembla tan insensata i monstruosa com m'ho semblaria, si fos possible, la d'un ametller o d'un cirerer que, per un foll afany de renovar-se, i de singularitzar-se, volguessin produir unes ametlles o unes cireres diferents de color i de sabor de les que fins ara s'han produït i es produiran normalment sempre. En la història de la música de tots els temps veiem com els músics han avançat pels dominis de la tècnica, amplificant-los, enriquint-los i consolidant-los de dia en dia, però mai cap gran geni de la música no ha tingut necessitat, per a expressar un pensament propi i personal, d'extrafer i deformar els elements essencials de la música. Aquesta deformació a ultrança que priva avui dia és no solament una preocupació d'ordre cerebral, ans també una manifestació egoista i desmoralitzadora que revela manca de sensibilitat, manca de virtut i manca també d'humanisme.

Hindemith, que és un músic ben preparat i que ha arribat a la possessió d'una tècnica formidable, s'abandona a aquestes tendències i, si bé elles donen a la seva obra el caràcter de música del nostre temps, són, en canvi, en detriment de tota idea pura, noble i personal.

En aquesta important Simfonia ens crida de seguida l'atenció la manera d'ésser tractada l'orquestra. Es tractada polifònicament, a base d'un notable i continuat contrapunt melòdic que dona una gran vida i una gran expressivitat a tot el material simfònic. Es precisament aquí on m'ha semblat més fortament revelada la forta personalitat musical de Hindemith.

El primer temps, *Concert dels àngels*, es desenrotlla, tot ell, amb una especial majestat i en un ambient de pau i de llum. El metall ens apareix tractat amb una evident noblesa i per bé que, com deia amb marcada agudesca un mestre eminent, *aquests àngels són massa savis i orgullosos*, no deixa d'ésser ben interessant la construcció de tot aquest temps. El segon temps, *L'enterrament de Jesucrist*, és, indiscutiblement, superior al primer. Hi ha una forta emoció en

RECORDEM-NOS DE JACINT V per Manuel de Montol

La festa d'ahir ens privà de commemorar puntualment el 33.è aniversari de la mort del nostre gran poeta mossèn Jacint Verdaguer, que tingué lloc el dia 10 de juny de 1902. La modestia del nostre comentari ja és reveladora de la realitat vergonyosa contra la qual volíem protestar en començar-lo. Catalunya té oblidat — com tantes i tantes altres coses té oblidades — el seu gran poeta, el genial forjador de la seva llengua literària, la personalitat de forces atlètiques que bastí ell tot sol els fonaments de la nova literatura catalana i donà ordre, sentit i harmonia a tots els elements dispersos i caòtics de la Renaixença literària catalana.

Catalunya té oblidat mossèn Cinto, com té oblidat Ramon Lull. Així com l'obra d'aquest, gegantina, ferma, polifacial, és el pic sublim que ha valgut a Catalunya i a la seva literatura medieval l'atenció i l'admiració de tot el món culte, ha estat l'obra genial de Verdaguer la primera que ha fet girar els ulls del món modern vers Catalunya i la que l'obligà a donar categoria de literatura mundial a allò que fins al gran poeta vigatà no havia passat més enllà d'un assaig pintoresc de restauració d'una literatura ja completament oblidada.

I ¿quin cas n'hem fet d'aquests màxims exponents de l'esperit de la nostra raça, d'aquestes dues genials expressions de la catalanitat en funció d'universalitat? Ramon Lull no té encara ni un trist monument a Barcelona. I Jacint Verdaguer amb una mica més veu relegat el seu monument a l'àrea dels suburbis de la nostra ciutat, mentre les grans vies centrals són el lloc d'honor escollit per a l'exhibició d'una estatuària híbrida sense cap valor representatiu: dones nues, il·lustres i tètrics esquerrans i personatges mediocres. Encara és l'hora que no hem vist tots els catòlics catalans aixecar-se en massa per a demanar al Sant Pare la beatificació de Ramon Lull, com ho han fet els catòlics anglesos amb Tomàs More, consagrant així els anhels seculars de Catalunya de veure apoteòsicament reconeguts per l'Església els serveis heroics d'aquell abrandat apòstol català de la unitat religiosa del món. Quin sant motiu d'orgull no fóra per a Catalunya veure aixecada a la glòria dels altars el més alt representant del pensament pairal!

Ramon Lull i Jacint Verdaguer ofereixen encara altres punts de contacte en aquest paper de víctimes de la ingratitude de llurs compatriotes. L'un i l'altre foren màrtirs, en vida i després de morts, d'acusacions i de persecucions que entelaren als ulls del poble i — el que és més trist encara — als ulls de l'Església llur ortodòxia o llur esperit de disciplina i d'obediència. Hi ha un misteri de dolor, una punyent tragèdia íntima en la vida d'aquests dos grans místics representatius de l'ànima catalana.

Temps i lleure tindrem per tractar, en altres dies, d'aquest ostracisme espiritual en què Catalunya ha tingut i té encara el nostre incomparable Doctor Il·luminat. Avui només podem aixecar el nostre plany per la indiferència amb què la Catalunya deixa pas-

sar la solemne parèntesi que traïa terra la de aquests darrers d'enaltir cada amb els fonam i de la literat ment bàsic de lanista, que és primera gran en el camp vast timent dels ca En els seus ven nostres pares i estimar Catalu nya secular de lunya dels catal lunya eterna.

¿Què hem fet de baró tan ex han volgut allu representar aqu talunya nostra inventada pel aquest atuímen lanisme sotmès sim una mica llans per tal de nari de la mort çar a sentir-nos catalans tingue senta per a nos tenen els castell gran dramaturg. que Lope és l'es ca, i és el verb, tegral, de Verda catalana, amb to racial, és conting del món poètic catalans conscien tuals. Sense Ver no hi hauria ei ment constant de

Cal que tinguem tal que, ara que deixem passar me la manifestació s català davant la d'aquell que restit sica dels seus ver

Són les nostres tenen la paraula. que tots els cabdíl història de la nos que Catalunya abo mavera damunt la brar l'aire de la té nes patriòtics el d

NOTICIARI ARTÍSTIC, LITERARI

El futur de la legislació civil catalana. — Divendres vinent, a dos quarts de vuit del vespre, es celebrarà a la Federació Comarcal de Catalunya, Passeig de Gràcia, 35, una conferència sobre el tema: «El futur de la legislació Civil Catalana».

L'Acadèmia Médico-Homeopàtica. — En una de les seves darreres sessions, es reorganitzà el cos facultatiu de l'Hospital Homeopàtic del Nen Déu, el qual quedà constituït de la següent manera:

Director, doctor J. Giró Savall; Medicina general: doctors Montañà i Ramis; Aparell circulatori, doctor

Blanc Clausell; Aparell respiratori, doctors Solà i Pla i Sagarra; Aparell Digestiu, doctor Galard; Infància, doctor Lara; Ginecologia, doctor Suriol; Oftalmologia, doctor Arnalot; Gola, nas, oïda, doctor Traserra; Cirurgia, doctors Gamisans i Giró Trinxet; Laboratori-Anàlisi, doctor Grifols; Odontologia, D. A. Torrent; Electricitat, Masatge, etc., D. A. Graupera.

Els dispensaris públics estaran oberts tots els dies no festius, de les nou a la una.

Escola d'Assistència Social. — A l'Escola d'Assistència social per a la Dona, Corts, 669, principal, tin-

aquell cant sostingut de la flauta i de l'oboe damunt els «pizzicatti» de la corda, i plana continuament, del començ a la fi, una mena de tristesa velada i ombrívola en l'orquestra. Tot aquest temps és una punyent i penetrant lamentació.

El tercer i darrer temps és més extens i té un major desenrotllament. Es construí en forma de coral variat. Es descriuen o, millor dit, hi són evocades *Les temptacions de Sant Antoni*. Es aquesta una música plena de vigoria i abundosa en violències i en imponents sonoritats orquestrals. Diríem que és una cavalcada desfermada de frisançes i de neguits de tota mena, d'un patetisme ben autènticament germànic i d'una plasticitat compredora. El treball de l'orquestra és, en aquest temps, sobretot, extraordinàriament interessant i molt original. Si hom coneix la pintura de Maties Grünewald, veurà de seguida com és admirablement reflectit en aquesta música d'avui l'esperit del famós pintor cinccentista.

L'obra de Paul Hindemith obtingué per part de l'Orquestra Simfònica de Madrid, sota la direcció del seu eminent animador, el

Mestre Fernández Arbós, una interpretació magnífica i del tot remarcable. Totes les dificultats, que no són poques, foren admirablement superades, i l'obra ens fou oferta amb una dignitat veritablement exemplar.

Hem d'agrair al mestre Fernández Arbós i a la seva excel·lent orquestra d'haver-nos fet conèixer aquesta obra, de la qual, segurament, es parlarà llarg temps.

Completaren el programa unes acurades i ben reeixides interpretacions de la *Sisena Simfonia* (Pastoral), de Beethoven; de les delicioses *Variacions sobre un tema de Haydn*, de Brahms, i de quatre admirables fragments de *L'ocell de foc*, de Stravinsky, que s'imposen i s'imposaran sempre per la seva riquíssima coloració orquestral i per la seva potent i vigorosa musicalitat.

El mestre Fernández Arbós i els intel·ligents professors madrilenys foren acomiadats amb repetides i ben efusives ovacions. Correspongueren ella a aquestes tocant, fora de programa, *Triana*, d'Albéniz, amb un accent i una vida extraordinaris.

J. LL.

LA MUSICA

Palau de la Música Catalana: La «Orquesta Sinfónica de Madrid» a l'Associació de Música «da Camera» --- Sala Ribas: Trio Bocquet i Anna March d'Estelrich als Concerts Vespertins --- Círcol de Sants: El segon Miting-Concert de l'Institut Orquestral de l'Associació Obrera de Concerts

Dos grans concerts, amb tres primeres audicions «dernier cri», ha donat, a l'Associació de Música «da Camera» l'Orquesta Sinfónica de Madrid, que dirigeix l'eminent mestre Enric Fernández Arbós.

No negarem que hem tingut un xic de sort pel que fa a les estrenes de Ravel i de Hindemith. D'aquest darrer ens n'alegrem, encara que no sigui més que per discrepar de Hitler. El músic «no ari» que tant de rebombori va armar a Berlín, ha defensat, això sí, els seus ja coneguts procediments excessivament extremistes, avalats, però, amb l'extraordinària ciència que obliga a respectar allò que en altres compositors convida sense reserves a fer-s'hi un tip de riure. La Simfonia «Mathis el Pintor», no és lògicament un concert. En ella oïrem un «Concert d'àngels» tan alegroï que hom evoca més aviat l'ambient d'un cabaret o de qualsevol altre lloc, on la molta gresca no dona lloc a pensar ni de molt lluny en les coses celestes. Certament, no hem estat mai al cel, on potser Paul Hindemith ha pogut descobrir altra cosa no pas tan mística, ni tan divina, ni tan espiritual com el que ens han pintat fins ara els que diuen que hi entenen. Assísim, en el segon temps, a l'enterrament de Jesucrist, on Hindemith, al nostre modest entendre, entra per les vies de la constitucional legalitat de la música i ofereix moments on defineix seriosament el que el pintor Maties plasmà en el seu retaule cèlebre i anem finalment de cap al tercer temps, on «les temptacions de Sant Antoni» ens donen la sensació que el «jazz» ja no és del nostre temps. ¿Qui havia de dir que Sant Antoni ja coneixia el «jazz»? Així compremem molt bé que el pobret sofria d'unes temptacions tan greus, que el pintor Maties veié potser amb fantàstica extralimitació, que Hindemith, però, ha vist a través d'uns prismàtics multiplicadors d'alta potència. L'obra, musicalment, amb tot i els seus frapants procediments, deixa ben consignada la seva procedència, filla d'un músic dotat, molt ben dotat a la moderna, que dins l'atreviment no depassa el ridícul, que sap on va i el que es fa i que posseeix una base sòlida de construcció i ferma d'idees.

Una altra primera audició per a nosaltres constituï el «Concert» per a piano i orquestra, de Maurice Ravel. El primer temps és una inconscient reproducció d'unes escenes de «Petrouchka»; ni més ni menys. L'adagi és nul completament d'idees i es desenvolupa molt pobrament. El darrer temps (presto) és indubtablement el que descobreix la personalitat de Ravel, més original, també amb les seves vergonyants urpades

de «jazz», però amb aquell poderiu rítmic que determina el triomf definitiu de l'autor de «Bolero».

Val a no silenciar la tasca extraordinària del pianista Leopold Querol, creador de l'obra ravel·liana i especialista en la matèria, és a dir, en rareses d'aquest caire, si bé palesà tenir bona mà en fer jugar el teclat del seu piano amb aquella claredat que ens res s'assembla al poc clares que resulten certes composi-

E. FERNANDEZ ARBOS

cions, certament massa prodigades als nostres programes.

La darrera estrena, un «Impromptu» de R. Halffter, és d'aquelles coses que, per no ésser més que assaigs desaprovechats, no val ni la pena de amoïnars-hi.

Consignades ja les novetats, direm que l'Orquesta Sinfónica de Madrid completà els seus programes amb la «Simfonia Renana», de Schumann, i la «Simfonia Pastoral», de Beethoven, ambdues superiors a tota super-modernitat, com també amb les «Variacions sobre un tema de Haydn», de Brahms; «L'illa piosa», de Debussy; «Dansa de Salomé», de R. Strauss, i «L'Ocell de foc», de Stravinsky, que ja són obres classificades entre les que passaran a la posteritat.

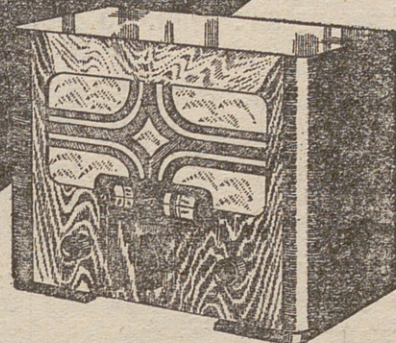
Remarcarem, però, perquè és el moment de fer-ho, l'enorme diferència que separa l'Ocell de foc amb «La Història d'un soldat»: el músic i l'humorista que aprofita el seu nom per a rifar-se a quatre pobres desgraciats, que ja tenen prou pena d'ésser tan savis.

El gran director de la «Simfónica», mestre Fernández Arbós, aconduí totes les obres del programa amb la magistral superació que l'ha elevat a tanta alçària i que, malgrat els seus setanta-un anys, manté

PHILIPS

COMPTAT

LLARGS TERMINIS

RADIO UNIVERSITAT

Rda UNIVERSITAT.1

amb aquella jovenívola energia de la seva època juvenenana. L'Orquesta madrilenya féu honor al seu il·lustre director, i assolí en ambdós concerts altres tants grandiosos èxits traduïts en xardoroses ovacions que els prodigaren els afiliats a l'Associació de Música «da Camera». En obsequi a tal entusiasme, el mestre Arbós executà, amb els seus músics, «Triana», d'Albéniz, fora de programa.

***

El mestre Jaume Pahissa ha organitzat, sota la seva alta direcció, una sèrie de «Concerts Vespertins» que han obtingut un acolliment entusiasta. La Sala Ribas ha estat, en els dos concerts celebrats, totalment plena i els concertistes han assolit la màxima qualificació en llurs respectives parts.

El «Trio Bocquet», constituït per Eduard Bocquet, violí; Josep Julià, viola, i Josep Trotta, violoncel, aconseguí justes ovacions en les seves versions dels «Trios»: en Sol p. 38, de Boccherini, i altre en Do major, de Haydn, ambdós en primera audició a Barcelona, com també en altre un en Si bemoll, de Schubert. Totes aquestes obres serviren per a patentitzar l'alta qualitat dels joves instrumentistes, que assoliren una absoluta justesa i sobrietat, ensems que una riquesa de matisats que avalorà llur tasca, premiada justissimament pel nombrós públic aplegat a la Sala.

La pianista senyora Anna March d'Estelrich fou l'encarregada del segon programa de la tanda, en el qual ens oferí un enfilall d'obres d'autors moderns, tals com Ciril Scott, Debussy, Erik Satie, Ravel, Momponi, Paulenc, Milhaud i Rachmaninoff, després dels quals encara figurà la «Mort d'Isolda», de Wagner. En aquest florilegi de compositors d'avantguarda, hom observà una diversitat de valors, que, amb tot, permeten distingir com a més importants Debussy, Ravel, Ciril Scott i Rachmaninoff, per tal que en aquest ordre no hi cap afegir-hi Warner.

La senyora March d'Estelrich, que és una pianista d'unes qualitats extraordinàries, especialment al servei dels moderns del piano, féu meravelles damunt el teclat, i aconseguí entusiasmar l'auditori, cosa que diu molt al seu favor, tenint en compte el poc que permet entusiasmar el contingut de tal programa.

Fou aplaudidíssima i en finalitzar

Concerts donà, per mitjà del seu Institut Orquestral, sota la direcció del mestre Joan Pich Santasusana, el segon «Miting-Concert», al teatre del Círcol de Sants. En aquest «miting» no hi parlaren Gil Robles ni Cambó, ni Azàña, però sí el mestre Pich Santasusana, el qual precedí amb atinats comentaris cadascuna de les obres executades. Aquestes foren l'obertura d'Iphigénie in Aulis, de Gluck-Wagner; «Aria», de J. S. Bach; «Simfonia núm. 13», de Haydn; «En les Estepes de l'Àsia Central», de Borodine, i «Peer Gynt», de Grieg, que el mestre Pich dirigí amb entusiasme i fogositat, i fou ovacionat, amb els seus músics amateurs, en totes les obres del programa. El mestre Enric Morera, que honorà amb la seva presència l'esmentat Concert, dirigí personalment la seva sardana «Davant la Verge», que es veié obligat a bisar, vista la imponent ovació que li fou dedicada.

Camil OLIVERAS

HOMENATGE A ENRIC MORERA A LA VILA DE SITGES

Havent celebrat suara el setantè aniversari del seu naixement l'eminent mestre català Enric Morera, qui, per molts motius, està junyit a la Vila dels nostres amors, les societats «El Retiro» i «La Choral» i «Orfeònica de Sitges», han cregut que tot Catalunya deu retre-li homenatge per la seva llarga carrera de compositor, per l'esperit catalanesc que traspuen totes les seves obres i per haver fet passar les fronteres el nom de la nostra volguda terra per mitjà de l'art dels sons.

Hom creu que Sitges, bressol de moltes de les seves composicions, ha d'ésser la primera població a retre-li el merescut homenatge.

Les dites societats, de comú acord, han organitzat un gran festival i, per tant, esperen que tothom, fent-se càrrec de la transcendència d'aquest magne acte artístic, farà honor, amb la seva presència, a les representacions que de «L'alegria que passa» i de «La nit de l'amor» (obres que han estat escrites a Sitges) es donaran al teatre d'«El Retiro», d'aquella població, la nit del dia 29 del corrent.

*

Exposició J. Pallarols

TEATRE - MÚSICA

Els cinc grans concerts de fi de curs que oferirà l'Associació de Música "da camera"

L'Associació de Música «Da Camera» oferirà, als seus associats, com a digne coronament d'un final del present curs, brillant com cap altre, cinc importants concerts d'orquestra, que seran altres tantes sensacions, de la temporada musical.

Aquests cinc concerts es distribueixen de la manera següent: Dos a càrrec de l'eminent Kapellmeister Otto Klemperer. Dos més a càrrec de l'Orquestra Simfònica de Madrid i el cinquè i darrer — amb la cooperació de l'Orfeó Català — dedicat a festejar, d'una manera esplendorosa, el 250 aniversari del natalici de Joan Sebastià Bach.

***

Otto Klemperer dona, demà, el primer dels seus concerts amb un programa integrat per obres de Beethoven, Debussy, Brahms i R. Wagner. Dimarts donarà el seu segon i darrer concert amb un programa d'obres de Txaikovski, Beethoven, Wagner i Stravinsky.

Creiem que no hem d'afegir res ponderant les excel·lències d'aquests dos programes, puix que els noms que hi figuren es passen de tot comentari. El que caldria en tot cas assenyalar, és la circumstància excepcional que aquestes obres definitives del repertori dels concerts rebran del mestre Otto Klemperer una interpretació segurament a la talla del seu gran prestigi.

Aquest eminent director nasqué a Breslau, el 15 de maig del 1885, i s'educà a Hamburg, on cursà els estudis superiors. El primer ensenyament de música el rep de la seva pròpia mare. Més tard, a Francfort i Berlin, els seus mestres

són Quast, Scharwenka i Pfitzner. Essent encara estudiant, dirigí les representacions de l'«Onpheus», escenificat pel gran Max Reinhard, al 1906. Per recomanació de Gustav Mahler, obté una plaça a Praga (1907) i al 1910 se'n va a Hamburg. Des del 1914 és al teatre de l'Òpera de Strasburg, i del 1917 al 1924 és Generalmusikdirektor a l'Òpera de Colònia. El mateix càrrec ocupa del 1924 al 1927 a Wiesbaden i, després, fins el 1933, a Berlin, a l'Òpera de l'Estat. En «tournée» de concert, ha dirigit en les més importants ciutats d'Europa i Amèrica. Durant aquest any ha dirigit l'Orquestra Simfònica de Los Angeles i les Orquestres Filharmòniques de Nova-York i Filadèlfia.

A Barcelona tenim el més excel·lent record de les seves admirables actuacions al Liceu, on es revelà un dels millors directors que han passat per aquell gran teatre.

El lloc que ocupa avui dia, entre els quatre o cinc directors de primera fila, l'obtingué en una ascensió rapidíssima. La seva categoria tingué la més plena manifestació durant els anys que va estar davant de la Kroll-Oper, a Berlin, entorn dels quals ja s'ha format tota una llegenda.

Otto Klemperer ha vingut, ara, a Barcelona des de Milà, on ha donat de seguida a Filadèlfia per a simfonies de Beethoven i se'n torna de seguida a Filadèlfia per a dirigir una nova sèrie de concerts.

***

No podem encara, avui, donar els programes que l'Orquestra Sim-

fònica de Madrid oferirà en les seves dues actuacions a Barcelona, als socs de l'Associació de Música «Da Camera». El que si podem assegurar, i aquesta nova omplirà de goig els filharmònics barcelonins, és que el mestre Arbós portarà dues importants novetats de la música contemporània. El concert de piano de Maurice Ravel i la simfonia «Matias el pintor», aquesta obra capital del moment present, de la qual, precisament ahir, publicàvem una referència en aquesta mateixa pàgina.

La part de piano del concert Ravel, va a càrrec de Leopold Querol, pianista que, amb les seves actuacions com a solista en les Orquestres Simfònica i Filharmònica de Madrid, ha començat, darrerament, èxits ben falaguers.

***

Finalment, i com ja hem dit, el darrer concert del curs, serà l'homenatge que l'Associació de Música «Da Camera» tributa a Joan Sebastià Bach.

L'Orfeó Català, dirigit pel mestre Millet, donarà els principals fragments de la Gran Missa en si menor.

El programa comprèn el *Credo*, el *Sanctus* i el *Glòria*.

Vint-i-cinc anys que aquesta obra — única als annals de la música — no ha estat donada a Barcelona. Una festa gran per als barcelonins, el concert aquest, que l'Associació de Música «Da Camera», ha tingut el gran encert d'organitzar com a digna commemoració del 250 aniversari de J. S. Bach!